

Liahona

Visar oss alla vägen till Jesus Kristus

KOM TILL
KRISTUS

EVANGELIETS GRUNDER

Varför vi behöver en Frälsare, sidan 6

HUR MAN KOMMER NÄRMARE KRISTUS

Var inte rädd i svåra tider, sidan 8

Piriápolis, Uruguay

Elsa Castillo De Aicardi och hennes barnbarn promenerar ofta på stranden nära sitt hem. I det här fotot visar de tre vanliga stora intressen i Uruguay: familjen, *fútbol*, och stranden. I många familjer i Uruguay hjälper far- och morföräldrarna till att ta hand om barnbarnen. I Uruguay har kyrkan

107 103 medlemmar

134 församlingar

2 missioner, 1 tempel

Omsorg om barnen

I huvudstaden Montevideo tar Andrea Rodriguez hand om sin lilla flicka medan maken Marcos Sormani leker med deras övriga barn. "Levande profeter lär oss att föräldrar har ett högtidligt ansvar att fostra barnen", säger hon.

*"Var inte oroliga, för när allt detta sker, då kan ni veta
att de löften som har getts er ska uppfyllas."*

LÄRAN OCH FÖRBUNDEN 45:35

Lita på Frälsarens löften

Vi har alla svårigheter i livet. Vissa är små och tillfälliga medan andra är omfattande och bestående. Kristuslika vänner hjälper oss att känna oss älskade och stärkta i de här svårigheterna.

På sidan 21 får du möta Heather, en av mina käraste vänner, som har stärkt mig med kärlek under årtionden av vänskap. Hon är en kvinna med enastående tro som inte låter livets svårigheter – som sin dagliga kamp med cerebral pares – överskugga sitt hopp eller hindra sina goda gärningar. Hon är bara en av många bröder och systrar som, trots att de har någon sorts medicinsk funktionsnedsättning, har förmågan att bygga upp Guds rike på ett mäktigt sätt.

Jag har många gånger hört Heather vittna om tilliten hon har till Frälsarens löften. Det budskapet känns särskilt viktigt under den här påsken, som inbjuder var och en att stanna upp och begrunda vad som är möjligt tack vare Jesus Kristus. Hans kärlek kan förvandla våra svårigheter till språngbräddor. Tack vare hans försoning finns det ingen smärta, sjukdom eller begränsad förmåga som han inte förstår. Han erbjuder fullkomlig läkedom. Det är den glädjen vi firar på påsken.

Med varma hälsningar,

Marissa

Marissa Widdison

Biträdande redaktionschef för appen Evangeliet i vardagen

”Vi får inte låta världsliga omsorger distrahera oss från att lyda Herren.”

– Äldste Hans T. Boom i de sjuttios kvorum, sidan 18

HUVUDARTIKEL

Officiell tidskrift för
Jesu Kristi Kyrka av
Sista Dagars Heliga

April 2021
Ärgång 45 Nr 4
Liahona 17467 180

OMSLAG

Trons fullkomnare,
av J. Alan Barrett

INNEHÅLL

- 6 Evangeliets grunder**
Jesus Kristus frälste oss från synd och död
- 8 Vår strävan efter Kristi fullhet**
Jeffrey R. Holland
Närma dig Jesus Kristus den här påsken och upplev hans frid.
- 12 Sista dagars heliga berättar**
Berättelser om tro från medlemmar runtom i världen.
- 16 Gemenskap**
Låt inte ensamstående stå ensamma
Jacob Call
- 22 Den slående kontrasten mellan Frälsaren och motståndaren**
Kathryn Thomas
Genom att se skillnaderna mellan Kristus och Satan kan vi lättare uppskatta Frälsarens kärlek.
- 30 Stödverksamhetens principer**
Tjäna människor med funktionsnedsättningar
- 32 Tro, på alla nivåer av vår förmåga**
Marissa Widdison
Alla har unika förmågor att hjälpa till att bygga Guds rike.
- 36 Trofast åldrande**
Glöm inte att ta hand om dig själv i din omsorg om andra
Koji Okumura
- 38 Till föräldrar**
Undervisa om hur vi övervinner hinder genom Jesus Kristus
- 40 Trofast föräldraskap i dagens föränderliga värld**
Denise Dunlop
Tre evangeliebaserade tankar som hjälper föräldrar att vägleda sina barn.

Första presidentskapet: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring
De tolv apostlarnas kvorum: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares
Redaktör: Randy D. Funk
Rådgivande: Marcos A. Aidukaitis, Michelle D. Craig, Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Walter F. González, Jeremy R. Jaggi, Jan E. Newman,

Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Bradley R. Wilcox
Verkställande chef: Richard I. Heaton
Chef för kyrkans tidskrifter: Aaron Johnston
Verksamhetschef: Garff Cannon
Redaktionschef: Adam C. Olson
Biträdande redaktionschef: Ryan Carr, C. Matthew Flitton, Mindy Selu
Tidskriftsassistenter: Enish C. Dávila
Text och redigering: Garrett H. Garff, Chakell Wardleigh Herbert, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Richard M. Romney, Margaret Willes
Art director: Tadd R. Peterson

Design: Fay Andrus, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Aleni Regehr
Samordnare av immateriella rättigheter: Collette Nebeker Aune
Produktionschef: Ammon Harris
Produktion: Ira Glen Adair, Andrea Bird, Julie Burdett, José Chavez, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marissa M. Smith
Tryckerichef: Steven T. Lewis
Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris
Distributionschef: Nelson Gonzalez
Översättning: Översättningstjänst Mariatorget 1A 118 48 STOCKHOLM: Tfn 08-556 029 80

E-post: myhrbergj@churchofjesuschrist.org
För prenumeration och priser utanför USA och Kanada, gå till store.churchofjesuschrist.org eller kontakta kyrkans lokala distributionscenter eller församlings- eller grensledare.
Ansvarig utgivare för Liahona: Jerker Myhrberg
Ansvarig för Kyrkonytt: Gösta Körlof
Redaktör: Terez Nilsson
Kromhult 202
241 65 Harlösa
Tfn: +46708-430416
E-post: terez.nilsson@gmail.com
Distribution

KOM OCH FÖLJ MIG

18 Övervinna världsliga omsorger

Hans T. Boom

Välsignelser väntar dem som sätter
sin himmelske Fader främst i livet.

25 Kvinnor i början av återställelsen:

Jane gladde sig under resan

En höjdpunkt i Jane Manning James liv.

26 Läran och förbunden 30–44

Veckovisa artiklar som stöd i dina studier
av Läran och förbunden.

UNGA VUXNA

42 Hur man förblir stark när närstående lämnar kyrkan

Frederik Hegner Odgaard

Vad jag lärde mig när min bror vände
sig bort från kyrkan.

46 Inspirerade förändringar i missionsarbetet hjälpte min familj

Lara Agustina Chaves

Vår himmelske Fader hör våra böner och
kan hjälpa oss att sprida evangeliet.

48 Mer för dig!

Se vilka andra digitala artiklar som finns
för unga vuxna den här månaden.

INFÄLLDA LOKALA SIDOR

Hitta artiklar om ditt område i kyrkan,
infällda efter tillgång, mitt i *Liahona*.

DIGITALA ARTIKLAR

Följande artiklar finns i det här numret
i Evangeliebiblioteket.

Vårdgivare? Ta hand om dig själv också

Koji Okumura

En längre version av artikeln på sidan 36.

Generalkonferensens inverkan på min omvändelse

Amy Foster

Insikter från de första sista dagars heliga: Sätt världens omsorger åt sidan

Matthew Godfrey

YTTERLIGARE LÄSFORMAT

Hitta nummer av
tidskriften i ljudformat,
digitalt format och
utskriftsformat på **liahona**
.ChurchofJesusChrist.org.
Använd länken på den sidan
för att dela frågor, feedback
eller upplevelser.

Du kan också nå oss
via e-post på **liahona@**
ChurchofJesusChrist.org
eller via vanlig post på:
Liahona, floor 23
50 E. North Temple St.
Salt Lake City, UT
84150-0023, USA

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, avdelningen för
medlemsuppteckningar och statistik, Sveagatan 8A 441 32 Alingsås

Prenumerationsinformation

Prenumeration eller ändring av adress
sker genom att kontakta kundtjänsten.
Tel: 08-500 655 20

E-post: rcstockholm@churchofjesuschrist.org

Internet: store.churchofjesuschrist.org

Priset för en helårsprenumeration är

SEK 90:00 som insättes på bankgiro
5270-5092. Ange Liahona och språk.

Skicka manuskript och frågor online till liahona.churchofjesuschrist.org;
via post till Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT
84150-0024, USA eller via e-post till liahona@churchofjesuschrist.org.

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller

"vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bislama, bulgariska, cebuano,
danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska, grekiska, isländska, indonesiska,
italienska, japanska, khmer, kinesiska (förenklad), kiribati, koreanska, kroatiska,
lettiska, litauiska, malagassiska, marshalliska, mongoliska, nederländska, norska,
polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, slovenska, spanska, svenska,
swahili, tagalog, tahitiska, thai, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska, urdu
och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2020 Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States
of America.

Copyrightinformation: Om inget annat anges kan material från *Liahona*
kopieras för privat, icke kommersiellt bruk (inklusive för ämbeten i kyrkan). Den
här rättigheten kan när som helst återkallas. Visuellt material får inte kopieras
om förbehåll anges intill konstverket. Copyrightfrågor bör ställas till Intellectual
Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 5, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-post:
cor-intellectualproperty@churchofjesuschrist.org.

For Readers in the United States and Canada: March 2021
Vol. 146 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is
published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,
50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. Periodicals Postage
Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of
address. Include address label from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake
Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-
5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be
taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement
#40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL
AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution
Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-
0368, USA.

Jesus Kristus frälste oss från synd och död

Tack vare hans offer har vi alla chansen att uppleva evig frid och glädje.

Vi säger att Jesus Kristus är vår Frälsare. Det är därför att han betalade priset för våra synder och övervann dödens makt. Han räddade oss! Hans offer för oss, som kallas försoningen, är den viktigaste händelsen som någonsin inträffat. Tack vare honom innebär döden inte slutet. Tack vare honom kan vi få förlåtelse för våra synder, bli rena igen, växa och bli bättre varje dag.

Jesus Kristus är den Förstfödde

Innan vi kom till jorden levde vi tillsammans med våra himmelska föräldrar. Som den Förstfödde hjälpte Jesus Kristus till att skapa den här vackra världen. Han utvaldes till att bli vår Frälsare och var villig att födas på jorden så att han kunde vara ett fullkomligt föredöme, undervisa om sitt evangelium och genomföra försoningen för oss.

Jesus Kristus betalade för våra synder

När Jesus visste att han snart skulle dö gick han till en trädgård som hette Getsemane för att be. Under den bönen började han betala priset för våra synder. Han led villigt så att vi inte behöver göra det – om vi omvänder oss. När vi vänder oss bort från våra synder och följer Frälsaren i stället kan vi få förlåtelse och bli helade. Tack vare Frälsaren kan vi utvecklas andligen i det här livet och få evigt liv med vår himmelske Fader.

Jesus Kristus övervann döden

Efter bönen i Getsemane blev Jesus förrådd, anhöllen och dömd till döden genom korsfästelse. Fastän Jesus var allsmäktig tillät han sig att dö på korset. Hans följare lade kärleksfullt hans kropp i en grav. De insåg inte att fastän hans kropp var död levde hans ande vidare i andevärlden. Tre dagar senare kom Jesus till liv igen och besökte dem, och bevisade därmed att han kunde besegra döden. Detta slutförde försoningen. Tack vare Jesu uppståndelse kommer var och en av oss att leva igen efter att vi har dött.

Meningen med julen och påsken

En stor del av världen firar två högtider som hjälper oss att komma ihåg Jesu Kristi försoning. Under julen minns vi tacksamt att Jesus var villig att ta på sig uppdraget att komma till jorden, även om det innebar att han fick lida och dö för oss. Påsken firar Frälsarens seger över synd och död, som ger oss hopp om en evig framtid av glädje.

Vad säger skrifterna om Frälsarens försoning?

Jesus led smärta, sjukdom och frestelser av varje slag. Eftersom han känner oss fullkomligt kan han "bistå" eller hjälpa oss (se Alma 7:11–12).

Frälsaren förstår vår bedrövelse och vår sorg (se Jes. 53:2–5).

Gud sände Jesus att frälsa oss eftersom Gud älskar var och en av oss (se Joh. 3:16–17).

Jesus bad för sina följare, inklusive oss, att vi skulle beskyddas från ond-ska och vara ett med honom och vår himmelske Fader (se Joh. 17).

Vår Frälsare inbjuder oss att följa honom och återvända till hans närhet (se L&F 19:16–19, 23–24; 132:23).

Ord att minnas

Vi hoppas att du har tyckt om att lära dig om Jesu Kristi försoning. Här är fler evangelieord från det här numret:

Nåd: Hjälp eller styrka som vi får genom Jesu Kristi försoning (se s. 10).

Heltidsmission: När medlemmar i kyrkan tackar ja till ett uppdrag att lämna sitt dagliga liv och arbeta med evangeliet varje dag under en tidsperiod (se s. 21).

Motståndaren: Ett annat namn för Satan, djävulen (se s. 22).

**Äldste
Jeffrey R. Holland**
i de tolv apostlarnas
kvorum

Vår strävan efter Kristi fullhet

Jag vill delge några tankar om ert personliga sökande efter "den mognad som motsvarar Kristi fullhet" (se Ef. 4:13). Jag hoppas att de ska vara till något värde för er i ert liv och de omständigheter ni befinner er i.

Några av er är där ni vill vara, eller så vet ni åtminstone vart ni vill komma med era liv. En del av er tycks ha så många välsignelser och underbara val framför er. Det finns andra bland er som, just nu och av någon anledning, känner sig mindre lyckligt lottade och tycker att ni har färre attraktiva valmöjligheter i den närmaste framtiden.

Men vart ni än är på väg och hur ni än hanterar utmaningarna med att komma dit, ber jag er att komma till

Försök närma dig Jesus Kristus den här påsken och sök hans lugnande, fridsamma röst.

Frälsaren Jesus Kristus som det första absolut nödvändiga steget mot er personliga destination, mot att finna er egen glädje och styrka och mot att uppnå er

slutliga bestämmelse och framgång (se 1 Ne. 10:18; 2 Ne. 26:33; Omni 1:26; L&F 18:11).

Allt det här kan bli ert om svaret på frågan "Vart går du?" (Mose 4:15) är: "Dit där du är, Herre".

Livet kan vara en utmaning. Vi har smärta, ånger och verkliga problem att arbeta oss igenom. Vi upplever besvikelser och sorger och alla slags höjder och djup. Men

Herren och profeterna har gett oss så många uppmuntrande ord om hur vi möter sådana problem att vi kan fylla en kosmisk dagbok.

"Frid lämnar jag åt er"

Frälsarens bön för sina lärjungar när han närmade sig smärtan och pinan i Getsemane och på Golgata är de mest rörande av dessa ord. Den kvällen, kvällen då han skulle uthärda det största lidande som någonsin ägt rum i världen eller som någonsin kommer att äga rum, sa Frälsaren: "Frid lämnar jag åt er. Min frid ger jag er. ... Låt inte era hjärtan oroas och tappa inte modet" (Joh. 14:27).

Vilken enastående syn på livet under den svåraste av stunder! Hur kunde han över huvud taget säga så när han stod inför det han visste att han stod inför? Han kan säga så eftersom de lyckliga slutens kyrka och evangelium tillhör honom! För oss är segern redan vunnen. Han ser långsiktigt. Han ger det breda perspektivet.

Men jag tror att några av oss fortfarande måste ha den där klichéartade kvarlevan av det puritanska arvet inom oss som säger att det på något sätt är fel att bli tröstad eller hjälpt, att vi ska vara bedrövade över något hela tiden. Jag vill påstå att budet att vara vid gott mod (se KJV John 16:33) i vår strävan efter det "mått av mognad som motsvarar Kristi fullhet" (Ef. 4:13) kan vara det bud som, även för annars trofasta sista dagars heliga, åtlöds sämst

Oroa er inte för att Kristus får slut på underverk som är till hjälp för er. Hans "nåd är nog".

världen över. Och ändå kan väl inget vara sorgligare för Herrens barmhärtiga hjärta.

Hur bekymrad jag än skulle vara om ett av mina barn någon gång i livet var allvarligt bekymrat, olyckligt eller olydigt, skulle jag vara oändligt mycket mer bedrövad om jag kände att det barnet vid det tillfället inte kunde lita på att jag skulle vara till hjälp eller trodde att hans eller hennes angelägenheter var oviktiga för mig eller otrygga i min vård.

I samma anda är jag övertygad om att ingen av oss kan förstå hur djupt det sårar Gud Fadern och hans Son, världens Frälsare, när de ser att vi inte känner oss tillfreds i deras omvårdnad eller känner oss trygga i deras händer eller litar på deras bud. Mina vänner, bara av den anledningen har vi en plikt att vara vid gott mod!

Hans "nåd är nog"

Ett annat råd om att söka Kristus och det mått av mognad som motsvarar hans fullhet

gavs när Jesus hade utfört underverket att mätta 5 000 med fem bröd och två fiskar (se Matt. 14:13–21). (Ni behöver förresten inte oroa er för att Kristus får slut på underverk som är till hjälp för er. Hans "nåd är nog" [2 Kor. 12:9]. Det är en evig, andlig lärdom vi drar av det här underverket. Han har så många korgar fulla av välsignelser att det räcker och blir över! Ha tro och gläds åt hans erbjudande om "livets bröd" [Joh. 6:35]!)

När Jesus hade mättat mängden sände han iväg dem och satte sina lärjungar i en fiskebåt för att åka över till andra sidan av Galileiska sjön. Sedan "gick han upp på berget för att få vara för sig själv och be" (Matt. 14:23).

När lärjungarna åkte iväg med sin båt var det nästan kväll och det blev stormigt på natten. Vindarna måste ha varit våldsamma redan från början. På grund av vindarna hissade de här männen förmodligen inte upp seglen utan arbetade bara med årorna – och vilket arbete det måste ha varit.

Vi vet detta för "mot slutet av natten" (Matt. 14:25) – någon gång mellan klockan 03.00 och 06.00 – hade de bara färdats några kilometer (se Joh. 6:19). Vid det laget var båten fångad i en enormt våldsamt storm.

Men som alltid vakade Kristus över dem. Frälsaren, som såg deras belägenhet, tog den mest direkta kursen till båten och stegade ut över vågorna för att hjälpa dem.

"Var inte rädsla"

I stundens extrema nöd tittade lärjungarna ut över sjön och såg i mörkret detta under i fladdrande mantel komma gående mot dem på sjöns höga vågor. De skrek av skräck vid synen, i tron att det var en vålnad på vågorna. Genom stormen och mörkret – när sjön verkade så stor och deras båt så liten – hördes Frälsarens röst, som inger mer tillförsikt och frid än alla andra, uttala dessa enkla ord: "Det Är Jag. Var inte rädsla" (Matt. 14:27).

Den här berättelsen påminner oss om att när vi kommer till Kristus och söker hans fullhet, eller när han kommer till oss med den fullheten, kan det första steget fylla oss med något som liknar ren skräck. Det borde inte göra det, men ibland blir det så. Något av det mest ironiska med evangeliet är att just den källa till hjälp och trygghet som erbjuds oss kan vara den som vi, i vår mänskliga kortsiktighet, flyr ifrån.

Jag har sett undersökare av någon anledning springa iväg från sitt dop. Jag har sett äldster springa iväg från sin missionskallelse. Jag har sett kärlekspar springa iväg från äktenskapet. Jag har sett medlemmar springa iväg från utmanande ämbeten. Och jag har sett människor springa iväg från sitt medlemskap i kyrkan.

Alltför ofta springer vi iväg från just det som räddar oss och tröstar oss. Alltför ofta ser vi förpliktelser i evangeliet som något att vara rädd för och sedan glömma.

Äldste James E. Talmage (1862–1933) sa: "Varje vuxen människa möter erfarenheter som kan liknas vid sjömannens kamp mot storm och vreda böljor. Ofta är mödans och farans natt långt framskriden innan undsättningen kommer, och alltför ofta tar man den annalkande räddningen för en ny och ännu större fasa. [Men] ... som i [dessa lärjungars] fall ljuder räddarens röst för alla som mitt i stormen kämpar i tron – 'Det Är Jag. Var inte rädsla.'"¹

Kom till honom

Det som är så underbart med denna inbjudan att ta emot Frälsaren, att komma till honom och uppnå den mognad som motsvarar Kristi fullhet, är att alla kan göra det. Det betyder inte att alla du känner vill hålla buden, eller att alla du träffar kommer att hålla buden. Men det betyder att det är möjligt att hålla buden utan att behöva någon speciell gåva eller något speciellt arv för att göra det.

Jag ber innerligt om en tro som är "strål- ande och klar och ren och robust" så att Kristus kan "vara delaktig i varje kvadratcentimeter av vår kultur"², och så att vi får uppleva den mognad som motsvarar Kristi fullhet (se Ef. 4:13).

Livet för med sig utmaningar. Svårigheter kommer. Bedrövelser väntar. Närstående dör. Så vart du än är på väg, ta dig fram till Kristus först. Tänk på att hans lidande och uppståndelse möjliggör vår seger över svårigheter och död. Ingå förbund med honom och håll dem i din strävan framåt.

I all min svaghet, som jag villigt erkänner att jag har, längtar jag efter att vi ska uppnå "ett mått av mognad som motsvarar Kristi fullhet". Jag vill bli som han. Jag vill att han om möjligt ska komma till mig. Och jag vill verkligen att också ni ska få den välsignelsen. ■

Från "The Measure of the Stature of the Fulness of Christ", ett tal under en multiregional andakt för unga vuxna i Stanford, Kalifornien, USA den 9 februari 2020.

SLUTNOTER

1. James E. Talmage, *Jesus Kristus* (1964), s. 330–331.
2. Eric Metaxas, *Bonhoeffer: Pastor, Martyr, Prophet, Spy* (2010), s. 248.

Mammas tomma stol

Catherine McDermott, Utah, USA

Varje söndag under hjälpföreningsmötet satt mamma alltid på samma plats i raden längst fram.

Min man och jag bodde i samma församling som min änglalika mamma. Varje söndag satt jag, som medlem i Hjälpföreningens president-skap, längst fram i hjälpföreningsrummet, vänd mot systrarna. Mamma satt alltid på samma plats i raden längst fram.

Jag tyckte om att se hennes reaktioner på lektionerna och höra hennes kommentarer. Efter varje möte pussade hon mig på kinden och kramade min hand. Mamma och jag

stod varandra nära, så jag blev helt förkrossad när hon oväntat avled.

Efter begravningen var mina känslor fortsatt sköra. När söndagen kom frågade min man om det var okej att jag besökte kyrkan utan honom. Hans ämbete tog honom ofta iväg från vår församling.

"Jag klarar mig nog tills jag får se mammas tomma stol", sa jag. "Jag vet inte om jag kan se den tomma stolen och hålla känslorna i schack."

Min man föreslog att jag skulle försöka att inte titta på stolen. Jag bestämde mig för att göra mitt bästa.

Alla i kyrkan var stöttande och kärleksfulla. När det var dags att gå till hjälpföreningsrummet satte jag mig

längst fram i rummet, men tittade ner i golvet.

Men när lektionen började tittade jag i alla fall mot mammas vanliga plats. Jag väntade mig att se en tom stol, men i stället såg jag min stöd-syster sitta på hennes plats. Hon log mot mig. Jag blev lättad och tacksam över hennes vänlighet. Jag kunde ta mig igenom mötet utan att överväldigas av sorg. Efter mötet tackade jag henne.

"Att se mammas tomma stol var det enda som jag visste att jag inte skulle klara i dag. Hur visste du det?" frågade jag henne.

"När jag kom in i rummet i dag fick jag en känsla av att det skulle bli svårt för dig att se hennes tomma stol", svarade hon. "Så jag bestämde mig för att sitta där."

Den vänliga handlingen betydde mer för mig än hon kunde ana. Jag är tacksam för att hon var i samklang med Andens maning. Jag vet att också små handlingar kan ha en helande effekt på dem vi tjänar. Jag tror det är så Frälsaren vill att vi ska tjäna varandra. ■

Josie Delgada Trinidad Kota Kinabalu, Malaysia

Kanske är mitt kall i den här världen att ta hand om dem som inte har en mamma eller är långt borta från sin mamma.

Jag brukade vara ledsen över att jag är ensamstående och längta efter egna barn, men moderskap är ett speciellt kall som Gud ger alla kvinnor. Du kanske inte har egna barn, men du kan fortfarande vara mamma.

UPPTÄCK MER

- Läs Josies berättelse på ChurchofJesusChrist.org/go/42113.

"Syster, jag älskar dig"

Bill McGraw, Oklahoma, USA

Vi ska aldrig känna oss generade över att följa en maning.

Under en intervju när jag verkade i presidentskapet för ett äldstekvorum frågade jag en medlem i kvorumet om han någonsin hade känt och följt en andlig maning. Han tänkte en stund och återgav sedan en upplevelse.

En eftermiddag höll han på med disken när han fick en stark känsla av att han skulle knacka på hos en granne. Han förstod inte varför, men maningen var stark och det kändes brådiskande. Han slutade med det han höll på med och gick iväg med en gång.

Han kom fram till grannens dörr utan att veta vad han skulle säga och knackade på. Ingen öppnade. Han knackade igen. Fortfarande ingen som öppnade. Han drog slutsatsen att ingen var hemma och vände sig om för att gå, men då fick han ännu en maning.

Han gick tillbaka till dörren och sa helt enkelt: "Syster, jag älskar dig." Sedan gick han.

Han tyckte att det var en ovanlig upplevelse och kände sig lite generad. Jag sa till honom att Herren inte alltid ger oss anledningen till våra maningar, men vi ska aldrig känna oss generade över att vi följer dem. Den här brodern flyttade en kort tid efter vår intervju.

Under ett faste- och vittnesbördsmöte ett år senare kom en syster jag inte kände fram till talarstolen för att bära sitt vittnesbörd. Genom tårarna förklarade hon att hon hade varit borta från kyrkan i flera år, och under den tiden blev hon så deprimerad att hon kände att hon inte kunde fortsätta längre.

"Himmelske Fader, om du verkligen finns och om du verkligen älskar mig", bad hon, "säg det då nu så att jag förstår!"

Nästan omedelbart hörde hon en knackning på dörren, och sedan en till. När hon lät bli att öppna hörde hon en röst säga: "Syster, jag älskar dig."

Hon sa att hon överväldigades av kärlek och fick ny styrka att möta sitt problematiska liv. Hon sa att saker och ting fortfarande inte var så bra, men det hade blivit bättre.

Jag hade ingen del i den här upplevelsen, men jag har ändå blivit välsignad. Jag insåg hur två till synes orelaterade troshandlingar kan visa att vår Fader i himlen känner oss alla, och han ber oss att följa maningar för att hjälpa hans barn. Jag är tacksam för och värdesätter den vetskapen. ■

Här av en anledning

Matt Morrell, Utah, USA

Vår himmelske Fader älskar oss och vill välsigna oss, ibland på sätt som vi inte väntar oss.

Jag hade varit missionär i Nederländerna och Belgien i över ett år när min missionspresident ringde och talade om för mig att jag skulle förflyttas till ett annat område.

Han sa vart jag skulle åka och vem min kamrat skulle bli och tackade mig för min villighet att tjäna. Jag hade hoppats på att få komma till ett annat område, men jag reste tvärs över landet till mitt nya område och gjorde mitt bästa för att glömma mig själv och sätta igång med arbetet.

Från det ögonblick då jag anlände undrade jag varför jag hade kommit dit. En dag sa min kamrat att vi skulle träffa en mindre aktiv kvinna från Puerto Rico. Hon pratade bara spanska. Lyckligtvis pratade min kamrat spanska, för det gjorde definitivt inte jag!

När vi var hos henne var det bara min kamrat som pratade. Jag bara log och nickade. Innan vi gav henne vårt budskap frågade min kamrat system om hon hade en Mormons bok på nederländska som jag kunde använda för att hänga med. Vi hade gett bort vårt sista exemplar tidigare under dagen. Hon tog ner boken som låg högst upp i bokhyllan.

Min kamrat slog upp boken och läste på första sidan. Han tittade på

mig och frågade: "Känner du den här personen?"

Han visade mig sidan där en annan äldste Morrell hade skrivit sitt vittnesbörd. Jag kände igen adressen som stod under meddelandet.

Åratal tidigare hade min kusin verkat i den här systemns församling som missionär i Puerto Rico. När han och hans kamrat fick veta att hon skulle flytta till Nederländerna gav de henne en Mormons bok på nederländska med sina vittnesbörd inuti.

När jag hade läst min kusins vittnesbörd fick jag en stark maning. "Du är här av en anledning", verkade Anden säga till mig. "Det finns

människor i det här området som väntar på att få del av evangeliet genom dig."

När vi berättade att äldsten som skrev det vittnesbördet och jag var kusiner sa system att hon kände att Gud försökte nå ut till henne för att visa hur mycket han älskade henne och ville att hon skulle komma tillbaka till kyrkan.

Vår himmelske Fader älskar oss och vill välsigna oss, ibland på sätt som vi inte väntar oss. Det var ödmjukande att inse att jag var ett redskap i Herrens händer till att välsigna den här system. ■

Låt inte **ensamstående** stå **ensamma**

Jacob Call

”När vi börjar nästa möte i vår församlingskonferens ber vi er sätta er med er familj.”

Sådana ord får mig alltid att rysa lite. Som man och ensamstående medlem i kyrkan, var ska jag sitta? Ibland känns det som om andra inte är säkra på var jag ska sitta – eller passa in – heller. Vad kan vi göra som evangeliefamilj för att hjälpa alla, oavsett om de är gifta

eller inte, att känna sig välkomna och inkluderade? Här följer tre förslag som kan vara till hjälp.

Här är några förslag på hur du och din församling kan hjälpa ensamstående medlemmar att känna sig mer välkomna i kyrkan.

Omvärdera församlingens vanor

Det återställda evangeliet hjälper oss förstå underbara lärosatser om eviga familjer. Men jag har sett hur en del kulturella vanor som omgärdar den lärosatsen gör att ogifta medlemmar känner sig utanför i kyrkan.

Jag har till exempel varit i församlingar där man bara ber gifta par att hålla inlednings- och avslutningsbönerna under mötena. Jag har hört församlingsmedlemmar uttrycka oro när en ensamstående man kallas till biskopsrådet. Sådana små handlingar kan skapa en känslomässig barriär för ogifta personer att övervinna innan de känner sig hemma i kyrkan.

Finns det några vanor som du eller din församling kan förändra för att blir mer inkluderande? Det här kan vara en bra fråga för ett biskopsråd eller församlingsråd att fundera över.

Var uppmärksam på oavsiktlig exkludering

Även de av oss som anser att vi är inkluderande kan ibland exkludera andra oavsiktligt. Till exempel när jag verkade som barntillsynsledare missade jag ofta annonseringar som lästes upp under andra timmen i vårt mötesblock. När jag berättade för en ledare om det här sa han: "Men hör inte din fru annonseringarna i Hjälpföreningen?"

Just då skrattade jag bara. Men den här gode mannens svar representerade en inställning som exkluderade mig. Ser vi medlemmarna i vår församling som en del av en

"familjeförsamling" bestående av gifta män och kvinnor med barn? Eller ser vi varandra som en del av en "församlingsfamilj" bestående av individer som bryr sig om och stärker varandra? Båda perspektiven är viktiga. Vi kan vara medvetna om familjerna i vår församling, men vi kan också lära känna individerna, lära oss om deras intressen och behov, och kanske förhindra oavsiktlig exkludering.

Utöka din familjekrets

Efter att medlemmen i biskopsrådet hade bitt familjerna att sitta tillsammans under församlingskonferensen klappade någon på min axel.

"Jag antar att du är i min familj under den kommande timmen", sa en vänlig syster och bad mig sitta tillsammans med hennes man och barn. Jag är tacksam för personer som hon, som visar att de bryr sig om mig och vill att jag ska känna mig välkommen. En annan sådan person var en biskop som regelbundet bjöd hem mig till hemafton med sin familj varje vecka.

Vem kan ha glädje av att din familj utökar sin vänskapskrets? Det du gör behöver inte vara fullkomligt. En enkel inbjudan kan göra stor skillnad.

Ensamstående heliga: en mäktig kraft för det goda

Jag har ett gott liv med många meningsfulla relationer, men jag har också många ensamma stunder när jag längtar efter mer. Baserat på samtal med andra ogifta heliga verkar det som de här känslorna är vanliga.

Men jag försöker att inte tycka synd om mig själv. Vi ogifta personer kan vara en mäktig kraft för det goda i andras liv. Vi kan hjälpa till att stärka vänner, familjer vi älskar och hela församlingar och stavar. Kyrkan behöver oss! Vi bör inte lämna ansvaret att ta kontakt till andra. Vi kan presentera oss i våra församlingar, erbjuda oss att tjäna och tala om vad vi behöver.

Ensamma, tomma stunder kommer oavsett var vi befinner oss i livet eller vilket slags relation vi befinner oss (eller inte befinner oss) i. Ju närmare vi är vår himmelske Fader och ju mer vi kan känna hans kärlek, desto mer kraft får vi att göra gott, finna glädje och få kontakt med våra bröder och systrar. ■

Författaren bor i Alabama, USA.

VAR OCH EN ÄR VÄRDEFULL

"Vi [borde] inte indelas i gifta eller ensamstående utan [ses] som medlemmar i kyrkan, var och en värd samma uppmärksamhet, samma omvårdnad, samma möjligheter till tjänande."

President Gordon B. Hinckley (1910–2008),
"Ett samtal med ensamstående vuxna",
Nordstjärnan, nov. 1997, s. 18.

*Jag tillbringade hela eftermiddagen på min cykel
och besökte det ena företaget efter det andra för
att hitta ett jobb.*

**Äldste
Hans T. Boom**
i de sjuttios
kvorum

ÖVERVINNA VÄRLDSLIGA OMSORGER

Världsliga omsorger får inte distrahera mig från att lyda Guds ord.

Även när vi blir lovade stora välsignelser, förlorar vi dem om vi oroar oss för världsliga angelägenheter i stället för Herrens vilja. Det här visas tydligt i en upplevelse som en man hade under återställsens första dagar.

James Covell hade varit präst i en annan kyrka i 40 år, men efter att ha hört det återställda evangeliet ”slöt [han] förbund med Herren om att han skulle lyda vilken befallning Herren än skulle ge honom genom profeten Joseph” (L&F 39, kapitelöverskriften). Genom Joseph sa Herren till Covell: ”[Hörsamma] min röst som säger dig: ’Stå upp och låt döpa dig, och tvätta bort dina synder och åkalla mitt namn, så ska du få min Ande och en välsignelse så stor som du aldrig förr har känt till.’” (L&F 39:10).

Men Covell ”förkastade [snart] Herrens ord och återgick till sina tidigare principer och till sitt folk” (L&F 40, kapitelöverskriften). Herren sa om Covell att ”han tog emot ordet med glädje, men genast frestade Satan honom och rädslan för förföljelser samt världsliga omsorger fick honom att förkasta ordet” (L&F 40:2). På grund av hans oro över världsliga omsorger förlorade han välsignelsen som Herren hade lovat honom.

Skulle jag stanna eller åka?

I mitt eget liv har jag lärt mig att vi inte får låta världsliga omsorger distrahera oss från att lyda Herren. Jag

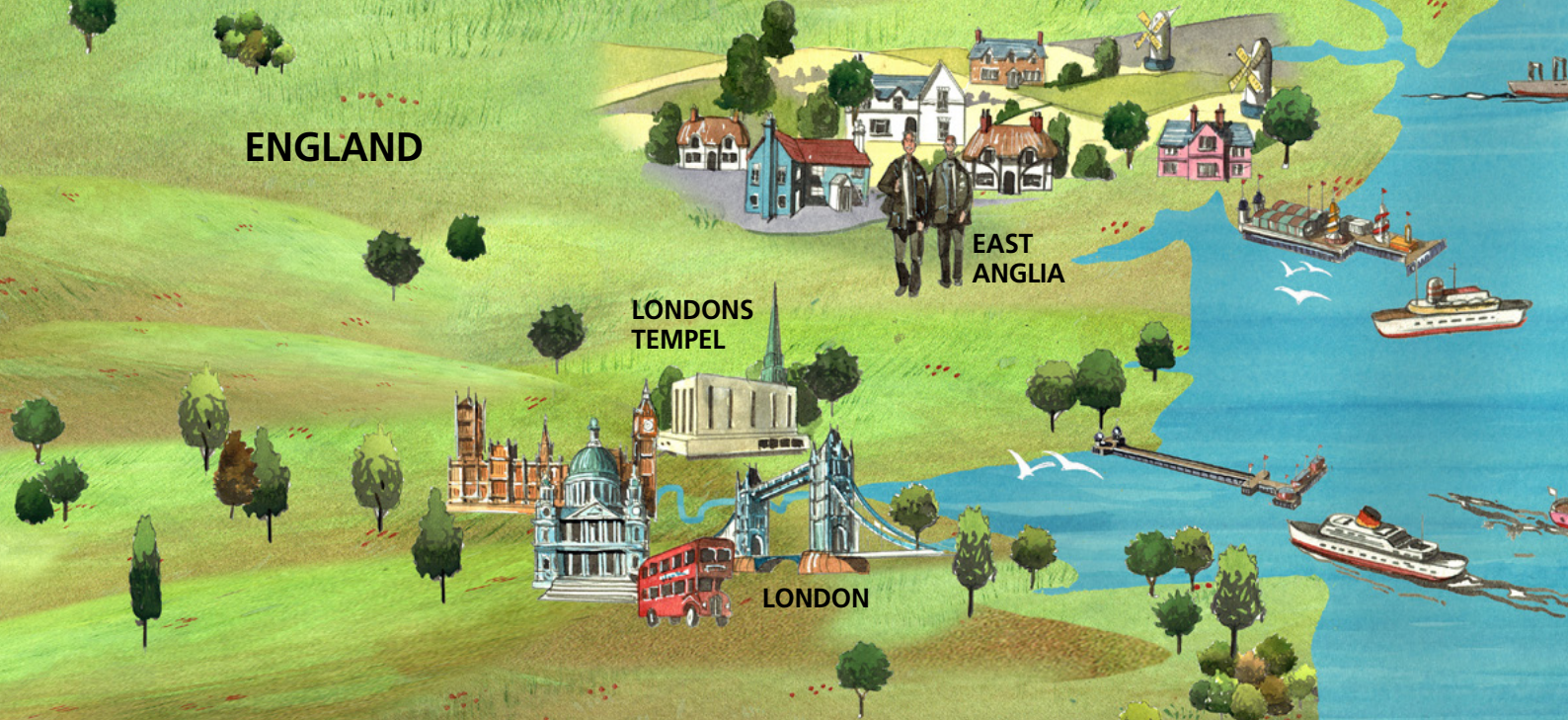
växte upp i ett underbart och kärleksfullt hem där mina föräldrar undervisade oss väl om evangeliet, och deras kärlek till oss speglade vår himmelske Faders kärlek till sina barn.

När jag var 16 år fick jag erbjudandet att arbeta på en gård i USA med möjligheten att en dag bygga mitt eget hem där. Det lockade mig eftersom mitt hemland Nederländerna bara är ett litet, överbefolkat land.

Faktum är att mina förfäder på min fars sida alla hade en liknande önskan att få bo på en annan plats. De flyttade till Indonesien, som förut var en nederländsk koloni. Jag kunde verkligen förstå varför. I Indonesien är vädret härligt, landskapet är vackert och det finns mycket plats. Mina gener innehöll samma reslust som inspirerade mina förfäder. Skulle jag också lämna mitt hemland i sökandet efter framgång och äventyr?

Under den tiden av beslutsfattande gav pappa mig en kopia av ett brev som han och hans systrar hade fått många år tidigare av sin missionspresident Donovan van Dam. President van Dam bad dem stanna kvar i Nederländerna och bygga upp kyrkan där. Pappa sa att han hade bestämt sig för att göra just det. Och eftersom släktnamnet Boom stod på brevet var det nu min tur att ta reda på vad jag skulle göra.

Under åren efter andra världskriget emigrerade många medlemmar i kyrkan till Amerika och Kanada. Detta höll

fortfarande på under 1970-talet, trots att kyrkans ledare uppmuntrade medlemmarna att stanna kvar i sina egna länder och stärka kyrkan där de bodde. Efter bön bestämde jag mig också för att stanna och bygga upp kyrkan i Nederländerna, utan att helt förstå vad det skulle innebära i framtiden.

Beslut på beslut

När jag gick ut gymnasiet i slutet av 1970-talet var den nederländska ekonomin en enda röra. Arbetslösheten var hög. I det stora hela såg saker och ting inte så bra ut. Det var svårt för studenter att avgöra vad de skulle göra härnäst.

Pappa verkade som grenspresident. Då och då pratade han med mig om möjligheten att tjäna som heltidsmissionär. Naturligtvis skulle det vara underbart att göra det. Jag hade sett fram emot det i hela mitt liv.

Men jag såg inte hur en mission kunde hjälpa mig att försörja min framtida familj. Sedan barndomen hade jag alltid haft en stor önskan om att en dag träffa mitt livs kärlek och bilda familj.

Jag var 17 år vid den här tiden, och eftersom jag inte visste vad jag skulle göra fortsatte jag med nästa steg i min utbildning. Men efter ett antal veckor insåg jag att studier inom det området inte skulle göra mig lycklig. Jag hade frågor om huruvida det ens skulle ge mig ett fast jobb. Jag funderade på att avbryta min utbildning.

Mina föräldrar var inte glada åt det. De sa att jag bara kunde sluta skolan om jag hade ett jobb. De trodde förmodligen att jag inte skulle få något på grund av den ekonomiska krisen. Jag tillbringade hela eftermiddagen på min cykel och besökte det ena företaget efter det andra. Till slut anställdes jag av ett företag för att arbeta på lagret.

Min plan

Även om jag tog det här tillfälliga jobbet hade jag en plan. Jag skulle bli polis. Att ha ett statligt jobb skulle vara ett stabilt sätt att försörja min framtida familj, och allt skulle ordna sig.

Jag minns dagen när jag skulle göra inträdesproven för att komma in på polisutbildningen. Jag tog tåget tidigt på morgonen och ägnade dagen åt att göra alla slags prov. Vid dagens slut kallades jag in till kontoret. De sa att jag hade klarat alla proven och att de gärna ville ha mig, men eftersom jag var 17 år var jag för ung. De sa att jag skulle pröva igen om ett år.

Min värld hade gått i spillror och hela vägen hem tänkte jag: "Vad händer nu?" Hemma lyssnade pappa på min frustration och erbjöd sig att ge mig en välsignelse. Jag väntade mig att Herren skulle säga att allt skulle ordna sig och att jag genom ett mirakel skulle komma in på polisutbildningen. I stället sa Herren att om jag valde att sätta honom främst så skulle jag alltid ha mat på bordet och medel för att ta hand om min framtida familj.

Äldste och syster Booms familj 2019. Sedan dess har ytterligare en sondotter fötts.

En bättre plan

Som svar på mina böner fick jag veta att en heltidsmission skulle vara mitt sätt att sätta Herren främst. Jag hade alltid haft för avsikt att göra det, men hade inte sett hur ett steg skulle leda till nästa. Nu visste jag att det jag skulle göra var att gå på mission, och jag ville göra det så snart som möjligt.

På den tiden var kostnaden för en mission 10 000 gulden i den gamla nederländska valutan, ungefär en årslön. Jag fortsatte att arbeta på lagret och sommaren 1981 hade jag tjänat ihop 10 000 gulden. Jag hade också fyllt 18. Pappa, som var grenspresident, sa att jag var för ung för en mission. Det sa även distriktspresidenten och missionspresidenten. På den tiden behövde man vara 19 år. Men på min 18:e födelsedag gick jag till läkaren och tandläkaren själv och bad dem fylla i sina delar av missionärsansökan.

På något sätt lyckades jag få mina ledare att intervjua mig och skicka in min ansökan. Sedan väntade vi. Jag visste inte att pappa, som grenspresident, hade fått ett brev. Han hade fått tillbaka ansökan med meddelandet att jag var för ung. Men han ville inte berätta det för mig än, så han bar omkring det i sin kostymficka i veckor utan att låta mig veta det. Lyckligtvis fick han under tiden ett annat meddelande. Det stod att i vissa situationer är bröderna villiga att låta unga män gå på mission tidigare om de är väl förberedda. Snart kallades jag att tjäna och kom

till Englandmissionen London Öst. Min mission blev en livslång välsignelse.

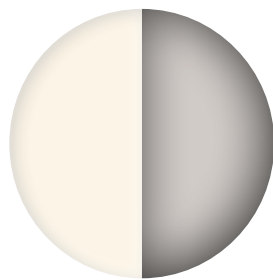
Välsignelser från Herren

Tre månader efter att jag avslutat min mission träffade jag faktiskt mitt livs kärlek. Ett år senare gifte vi oss och beseglades i Londons tempel. Ekonomin var fortfarande inte bra, men jag har alltid kunnat ha ett jobb och försörja min familj. Vi har också alltid haft mat på bordet och tak över huvudet.

Som missionär blev det här ett av mina favoritskriftställen: "I den mån som du håller Guds bud ska du få framgång i landet" (Alma 36:1). Med det som vägledning bestämde jag mig för att göra det som pappa hade gjort – stanna i Nederländerna och bygga upp kyrkan i mitt hemland.

I dag är den lilla grenen som jag växte upp i en underbar församling där våra barnbarn har många vänner som de samlas med i ett stort Primär. Våra söner har bra yrken och välsignas med mat på bordet. Jag ser att mina beslut har haft inverkan på nästa generation, som också har en önskan att sätta Herren främst i sina liv.

Jag är tacksam för att jag tidigt fick lära mig att det rätta beslutet är att övervinna världsliga omsorger och sätta vår himmelske Fader främst. Han har gett mig välsignelser som jag annars inte skulle ha fått. ■

DEN SLÅENDE KONTRASTEN MELLAN Frälsaren och motståndaren

*Genom att jämföra skillnaderna mellan
Jesus Kristus och Satan kan vi uppskatta
Frälsarens mission och kärlek ännu mer.*

Kathryn Thomas

Seminarier och institut

Begrunda det storslagna i den gåva som vår Frälsare gav alla Guds barn när han villigt erbjöd sig att fullborda Faderns plan. I det förjordiska rådet, när vår himmelske Fader frågade vem han skulle sända, svarade Frälsaren milt: "Här är jag, sänd mig" (Abr. 3:27). Han förkunnade vidare: "Fader, ske din vilja, och äran vare din för evigt" (Mose 4:2).

Det var på grund av sin kärlek till oss som Jesus Kristus erbjöd sig att bli vår Frälsare.¹ Men Satans reaktion på Faderns plan var självisk. Han hävdade att han skulle "återlösa hela människosläktet" (se Mose 4:1), men han "erbjöd sig inte att bli vår frälsare. Han hade inget intresse av att lida eller dö för någon. Han tänkte inte utgjuta en droppe av sitt eget blod. Han ville ha den ära, härlighet och makt som tillkommer Gud, men utan att betala priset. ... Han skulle vara oöverträffad och ingen annan skulle kunna utvecklas."²

I hjärt kontrast är allt som Kristus gör och kommer att göra motiverat av hans fullkomliga kärlek till oss (se 2 Ne. 26:24) och hans önskan att hedra vår himmelske Fader (se Joh. 8:28–29). Det är ödmjukande och inspirerande att tänka att "Jesus Kristus var fylld av oändlig kärlek när han utstod ofattbar smärta, grymhet och orättvisa för vår skull. Genom sin kärlek till oss övervann han hinder som annars skulle ha varit oöverstigliga ... så att också vi kan övervinna denna världens smärta, grymhet och orättvisa för att hjälpa och förlåta och välsigna."³ Det är inte undra på att vi sjunger: "O vilken kärlek stor att han till jord kom ned och för mig döden led!"⁴

Skrifterna innehåller oräkneliga jämförelser mellan Jesu Kristi karaktär och motståndarens. Genom att utforska dem kan vi få större insikt i omfattningen av vår Frälsares fullkomliga kärlek.

SATAN

"Djävulen går omkring som ett **rytande lejon** och söker efter någon att sluka" (1 Petr. 5:8), och han "går ... upp och ner, hit och dit på jorden och försöker förgöra människors själar" (L&F 10:27).

"Han gjorde uppror mot mig och sa: '**Ge mig din ära**', vilket är min makt. Och även en tredjedel av himlens härskaror vände han bort från mig på grund av deras handlingsfrihet" (L&F 29:36).

Han "**spred mörkets gärningar** och avskyvärdheter över hela landets yta, till dess han drog ner människorna till fullständig undergång och till evigt helvete" (Hel. 6:28).

Han "försökte omintetgöra människans handlingsfrihet" (Mose 4:3) och "**strävar efter att göra alla människor lika olyckliga** som han själv är" (2 Ne. 2:27).

JESUS KRISTUS

"Jag är den **gode herden**. Den gode herden ger sitt liv för fåren. ... Och jag ger mitt liv för fåren. ... Jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja" (Joh. 10:11, 15, 17–18).

"Jag ... gör [inte] något av mig själv utan talar så som Fadern har lärt mig. ... Han har inte lämnat mig ensam, för jag gör alltid det som behagar honom. ... **Jag ärar min Far**. ... Jag söker inte min egen ära" (Joh. 8:28–29, 49–50).

"Jag är **världens ljus**. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus" (Joh. 8:12).

"Jag har kommit för att de ska ha liv, och liv i överflöd" (Joh. 10:10) och för "att **förkunna glädjens budskap för de fattiga**. ... [Och för] att utropa frihet för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet" (se Luk. 4:18).

Han "**hjälp**er [inte] sina barn på den yttersta dagen" (Alma 30:60). Han "smickrar ... dem och leder dem bort, tills han drar ner deras själar till helvetet" (L&F 10:26), "till dess han har bundit dem med sina hemska bojor" (2 Ne. 28:22).

"Jag är mitt ibland er, och jag är **er förespråkare hos Fadern**" (L&F 29:5), "ja, Jesus Kristus er förespråkare, som känner människornas svaghet och vet hur han ska hjälpa dem som frestas" (L&F 62:1).

"Han **hetsar människornas hjärtan** till att strida i vrede, den ene med den andre" (3 Ne. 11:29), och "han hetsar dem till ondska mot det som är gott" (L&F 10:20).

"Frid lämnar jag åt er. **Min frid ger jag er**. Jag ger er inte det som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och tappa inte modet" (Joh. 14:27).

Han "har förblindat de otroendes sinnen" (2 Kor. 4:4), "ämna ... ta loven av ditt vittnesbörd" (L&F 10:33) och "kommer och **tar bort sanning och ljus**" (L&F 93:39).

"Om du ber ska du få uppenbarelse på uppenbarelse, kunskap på kunskap, så att du kan lära känna hemligheterna och de fridgivande tingen – det som ger glädje, det som ger evigt liv. ... Låt därför den som brister i vishet fråga mig, och jag **ska ge honom villigt** och utan att kritisera" (L&F 42:61, 68).

Må vi ständigt "begrunda Frälsarens bestående nåd, hans oändliga barmhärtighet" och omhulda sanningen att det är tack vare honom "vi får det eviga livets gåva".⁵ ■

SLUTNOTER

1. Joseph B. Wirthlin, "Ge aldrig upp", *Nordstjärnan*, jan. 1988, s. 7.
2. D. Todd Christofferson, "A Message at Christmas" (andakt vid Brigham Young University, 12 dec. 2017), s. 4, speeches.byu.edu.

3. John H. Groberg, "Kraften i Guds kärlek", *Liahona*, nov. 2004, s. 11.
4. "Oändlig är kärleken", *Psalmer*, nr 125.
5. Se "As Now We Take the Sacrament", *Hymns*, nr 169.

Jane gladde sig under resan

Är vi, som Jane Manning James, fast beslutna att slutföra vår resa med tro?

Jane Manning James var trött på att gå, men hon vägrade att stanna.

Hennes äldste son Sylvester var stor nog att gå bredvid vagnen. Men lilla Silas, som hade fötts under resan, behövde bäras. Det var år 1847 och familjen James skulle snart vara bland de första pionjärerna som kom till den stora Saltsjödalen.

Jane var inte främmande för långa resor.

Fyra år tidigare hade hennes familj lämnat sitt hem i en stad österut för att förena sig med de heliga i Nauvoo, längst ut i det västra gränsområdet. Resan skulle bara ha tagit några dagar med båt på floden. Men eftersom många svarta människor var slavar i Förenta staterna på den tiden behövde Janes familj ofta visa papper som bevisade att de var fria. Och vissa platser hade strikta lagar som hindrade färgade människor från att färdas genom området.

Bland annat tog de 500 dollar per person för passage.

Kanske på grund av det skandalösa beloppet, eller kanske på grund av andra fördomar, vägrade de som arbetade på båten att ta Jane och hennes familjemedlemmar längre. Oförskräckta lämnade de många av sina ägodelar bakom sig och fortsatte till fots med det de kunde bära.

Janes familj vandrade nästan 130 mil. De gick under varma och fuktiga dagar och under becksvarta nätter. En gång tog de sig igenom en skog och sov under öppen himmel. När de vaknade var deras kläder vita av frost.

”Vi gick tills våra skor var utslitna, och våra fötter smärtade och sprack och blödde”, mindes Jane. ”Vi bad Gud den evige Fadern att läka våra fötter och våra böner besvarades.”¹

Under den här svåra resan sjöng Jane psalmer med sina föräldrar och syskon, och lovprisade Gud. Efter att ha gått i nästan tre månader kom de slutligen fram till Nauvoo. Flera år senare, när de trofasta heliga gav sig av för att gå över slätterna, var Jane en av de första pionjärerna som började vandra längs leden. ■

SLUTNOT

1. ”The Autobiography of Jane Manning James”, history.ChurchofJesusChrist.org/article/jane-manning-james-life-sketch.

påskan

29 MARS–4 APRIL

Vad lärde Joseph Smith om döden och uppståndelsen?

Joseph Smith fick veta genom uppenbarelse att alla som dör kommer att uppstå och leva igen tack vare Jesus Kristus (se L&F 29:26). Här är några av de hoppingivande lärosatser han delgav oss.

Det finns hopp även i sorg.

”Mitt hjärta [sörjer] över dem som har tagits ifrån oss, men inte utan hopp, för jag ska se dem igen och vara tillsammans med dem.”¹

Döden är en del av Guds plan.

”Det har varit svårt för mig att leva på jorden och se [mina bröder Alvin och Don Carlos] ... bli borttagna från oss mitt i sin ungdomstid. ... Men jag vet att vi bör vara stilla och veta att det kommer från Gud, och förlika oss med hans vilja. Allt är väl.”²

Döden är tillfällig.

[Våra] släktingar och vänner är endast skilda från sina kroppar för en kort tid.”³

De rättfärdiga behöver inte frukta.

”Vi har mer skäl att hysa de största förhoppningar och den största tröst för våra döda än något annat folk på jorden.”⁴

Diskussion

Hur får du hopp och frid av löftet om uppståndelse? Hur kan du berätta om de här sanningarna för andra?

SLUTNOTER

1. Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith (2007), s. 177; se även ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen”, JesuKristiKyrka.org.
2. Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith, s. 176.
3. Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith, s. 172.
4. Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith, s. 172.

Läran och förbunden 30–36

5–11 APRIL

Hur välsignar Herren dem som tjänar honom?

Efter att ha kallats att lämna sin familj och verka som missionär fick Thomas B. Marsh löfte om många välsignelser för de uppofteringar han gjort för att tjäna (se L&F 31:2, 5, 7).

I likhet med broder Marsh har många fått välsignelser när de har försökt etablera Herrens återställda kyrka runtom i världen. Ett exempel är Johann och Theresia Huber som hjälpte till att etablera kyrkan i Österrike i början av 1900-talet.

Diskussion

Hur har Herren välsignat dig och din familj när ni har tjänat honom?

SLUTNOT

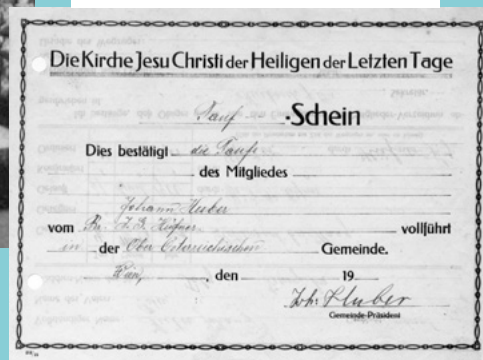
1. Se "The First Branch in Austria", ChurchofJesusChrist.org/study/history/global-histories.

Johann och Theresia Huber med sina barn omkring 1898.

Tro trots bedrävelser

När familjen Huber döptes in i kyrkan och lämnade katolicismen, den dominerande religionen i Österrike, uppstod många sociala och juridiska problem. När andra fick veta att barnen i familjen Huber inte kom för att bikta sig hotade de att ta barnen ifrån sitt hem. En del sa till och med till Theresia att hon skulle lämna Johann.

Johann Hubers matrikelkort.

Välsignelser och nya möjligheter

Efter första världskriget upplöstes tidigare religiösa restriktioner, och folket tilläts utöva sin tro mer fritt. Herren vakade över familjen Huber när de fortsatte att sprida evangeliet, och snart började en liten gren träffas i familjen Hubers lada. Johann kallades att verka som den förste grenspresidenten i Österrike. Han verkade i 25 år.¹

Kyrkans första möten i Österrike hölls i familjen Hubers sädesmagasin, som visas här.

Hur samlar Gud oss?

Frälsaren har befallt oss att vara ett. Han sa: "Om ni inte är ett är ni inte mina" (L&F 38:27). Ett sätt vi kan bli ett på är genom insamling.

President Henry B. Eyring, andre rådgivare i första presidentskapet, har sagt: "Vår himmelske Fader är angelägen om att samla in och välsigna hela sin familj."¹ Här är tre sätt för oss att samlas och bli eniga i tron.

Diskussion

Vilka välsignelser har du fått genom att samlas med andra heliga? Hur har du välsignats av att hjälpa Gud att samla in sina barn?

SLUTNOTER

1. Henry B. Eyring, "Att samla in Guds familj", *Liahona*, maj 2017, s. 21.
2. Dale G. Renlund, "Släktforskning och tempeltjänst: Besegling och helande", *Liahona*, maj 2018, s. 49.

1. Insamling på en plats

Under återställsens första dagar befallde Gud sina heliga att "insamlas till en enda plats ... för att bereda sina hjärtan och vara förberedda i allt" (L&F 29:8).

Den tidens sista dagars heliga samlades på många platser, som Ohio, Missouri, Illinois, Utah och England. Genom att samlas stärktes både medlemmarna och kyrkan.

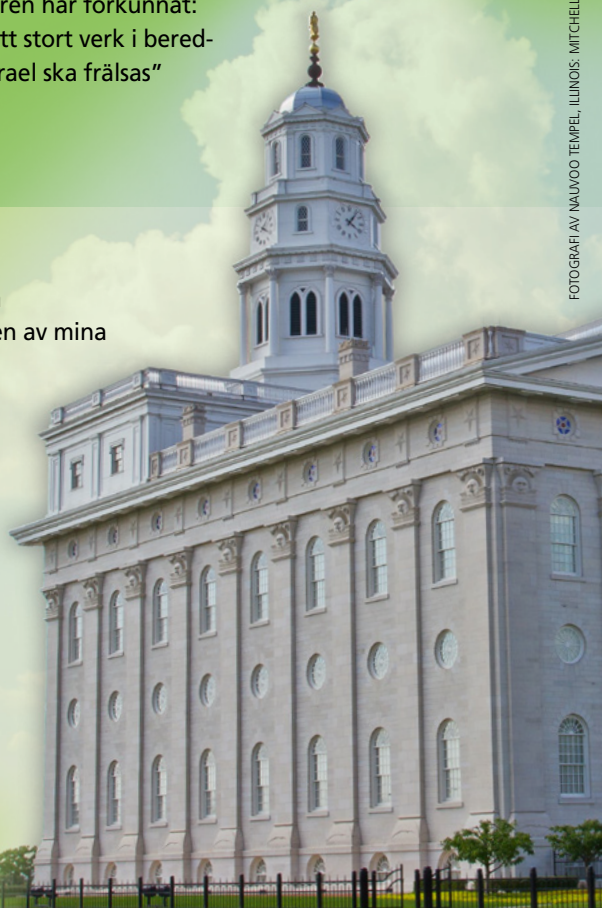

2. Insamling där vi är

Med tiden började kyrkans ledare uppmuntra medlemmarna att samlas och bygga upp kyrkan i sina hemländer. Oavsett var medlemmarna samlas kan de bidra till att samla in det skingrade Israel. Herren har förkunnat: "Jag har ett stort verk i beredskap, för Israel ska frälsas" (L&F 38:33).

3. Insamling på båda sidor om slöjan

Gud har kallat oss "att genomföra insamlingen av mina utvalda" (L&F 29:7). Det här inbegriper dem vi samlar in genom missionsarbete och dem vi samlar in på den andra sidan om slöjan. Äldste Dale G. Renlund i de tolv apostlarnas kворum har sagt: "När vi samlar våra släktberättelser och besöker templet till förmån för våra förfäder uppfyller Gud många ... utlovade [välsignelser] samtidigt på båda sidorna av slöjan."²

FOTOGRAF AV NAUVOO TEMPLE, ILLINOIS. MITCHELL PALMER

Hur kan vi vara som Edward Partridge?

Edward Partridge var den förste biskopen i Jesu Kristi återställda kyrka. Med sitt fasta vittnesbörd var han villig att offra allt han hade och uthärda den ena svårigheten efter den andra, för han visste att kyrkan är sann.

Hurdan var han?

Herren sa att Edwards "hjärta är rent inför mig, för han är som den forne Natanael, i vilken inget svek finns" (L&F 41:11). Det innebär att Edward inte hade någon önskan att svika eller lura andra. Han hade rena avsikter. Varför är det viktigt att kyrkans ledare har den egenskapen?

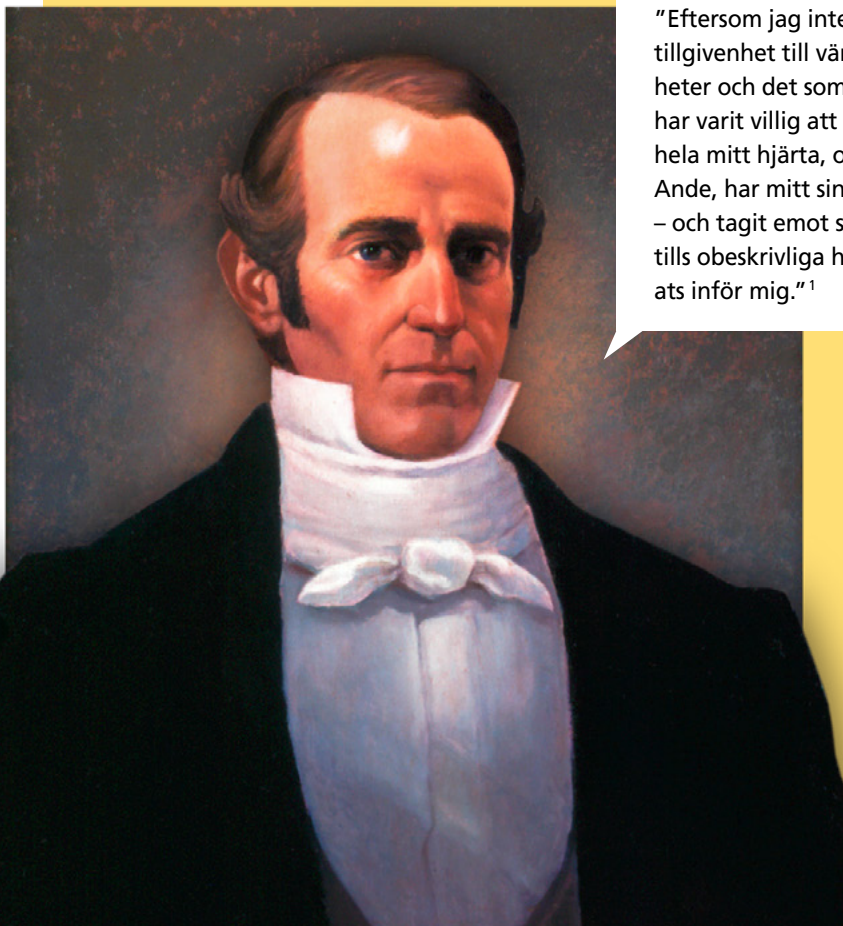
Vilka uppoffringar gjorde han?

När Edward blev medlem i kyrkan förkastades han av sin fars familj. Som biskop tog han hand om de heligas helgade egendom. Han offrade också sin egendom (se L&F: 41:9) och fick uthärda extrem fattigdom med sin familj. Han täcktes av tjära och fjädrar, förföljdes och fängslades för sin tro. Några ledare i kyrkan avföll, men han förblev trofast. Han tjänade Herren av all sin förmåga till sin död vid 46 års ålder (se L&F 124:19).

Diskussion

Varför kunde Edward Partridge uthärda så många svårigheter? Hur kan hans exempel hjälpa oss när vi tjänar Herren?

"Eftersom jag inte längre hyser någon tillgivenhet till världsliga ting, till fåfängligheter och det som gäcker tid och sans, och har varit villig att älska och tjäna Gud av hela mitt hjärta, och bli ledd av hans helige Ande, har mitt sinne utvidgats utan avbrott – och tagit emot sådant som hör Gud till, tills obeskrivliga härligheter har presenterats inför mig."¹

SLUTNOT

1. Edward Partridge, brev till vänner och grannar i Painesville, *Messenger and Advocate*, jan. 1835, s. 61.

Tjäna människor med funktionsnedsättningar

Var inte rädd för att nå ut och ta reda på hur du kan vara till hjälp.

Det kan kännas svårt att tjäna vänner och grannar med funktionsnedsättningar. Även om vi vill hjälpa på ett kristuslikt sätt är vi ibland helt enkelt inte säkra på hur.

När paret Thompson bodde i New Canaan i Connecticut i USA, väl-signades de med tvillingflickor. När flickorna föddes för tidigt, och med Downs syndrom, kom församlingen till undsättning och stöttade dem under tvillingarnas hjärtoperationer och månader av sjukhusvistelser. Några av de första behoven var lätta att se. Medlemmarna organiserade maträtter, barnvakt, städning, hjälp med julen, med mera.

Men den kärleksfulla hjälpen tog inte slut när barnen växte och behoven blev mindre uppenbara. Kärleksfulla vänner, ledare och stöd-syskon ansträngde sig för att rådgöra med paret Thompson om hur de kunde vara till hjälp.

”En vän frågade mig vad som var svårt”, säger syster Thompson. ”Jag sa att söndagar var jobbiga eftersom min man och jag ofta var upptagna med våra ämbeten och behövde lämna hela ansvaret för tvillingarna till vår äldsta dotter. Min vän erbjöd sig genast att ta hand om tvillingarna några timmar varje söndag. Det gjorde hon i många månader.”

När tvillingarna blev tonåringar pratade ledarna regelbundet med föräldrarna för att planera aktiviteter som var inkluderande och roliga, både för tvillingarna och för resten av de unga kvinnorna. En annan vän bjöd hem flickorna så att broder och syster Thompson kunde vara med på körövningen.

När familjen Thompson flyttade till Utah fick ett gift par i uppdrag att vara stödbröder och stödsyster för familjen. ”De frågade alltid innan de besökte oss vilka behov vi hade och

vilket slags budskap som skulle passa vår familj bäst”, säger syster Thompson. ”De tog sig tid att lära känna alla medlemmar i familjen, vilket är viktigt eftersom syskon till personer med särskilda behov ofta blir förbisedda.” Paret bjöd ofta med tvillingarna på olika aktiviteter så att familjen kunde få lite andrum.

Syster Thompson råder stödbröder och stödsysstrar att inte vara rädda att fråga föräldrarna vad som är jobbigt och hur de kan vara till hjälp. ”Sträck bara ut handen. Ju mer du lär känna någon, desto mer förstår du hur du bäst kan vara till hjälp.”

MITTEN: FOTOILLUSTRATION: NANCY ANN KIRKPATRICK; TILL HÖGER: FOTOILLUSTRATION FRÅN GETTY IMAGES

Förslag på hur man kan tjäna personer med funktionsnedsättningar och deras familjer

1. Lär känna personen som individ, bortsett från funktionshindret. Fråga vad de vill att du ska veta om dem. Vilka intressen har de?
2. Prata med dem så som du skulle prata med andra i deras ålder. Se till att visa respekt genom ditt röstläge och dina handlingar. Se till att du pratar direkt till dem.
3. Ignorera inte någon med ett funktionshinder. Uppmärksamma och inkludera dem. Rådgör med medlemmen och hans eller hennes familj om hur de kan vilja bidra och tjäna.
4. När det gäller yngre personer med funktionshinder kan du hjälpa familjen att berätta vad de är bekväma med genom att till exempel säga: "Berätta mer om David."
5. Genom att erbjuda dig att tillbringa tid med barn med funktionsnedsättningar kan du ge föräldrarna lite andrum så att de kan fokusera på sina övriga barn eller ta hand om andra behov. Det hjälper dig också förstå vilken börda vårdgivarna axlar.
6. Du kan hjälpa även om du inte är närvarande personligen. Uppmuntrande meddelanden eller en vänlig röst kan betyda mycket. Du kan också shoppa på internet till födelsedagar eller andra behov. ■

BRA RESURSER

1. Ta reda på mer om vad vårdgivare upplever i "Särskilda behov, särskilda lärdomar", *Liahona*, juni 2020, s. 28–31.
2. Begrunda 3 Nephi 22:13: "Och *alla* dina barn ska undervisas av Herren" (betoning tillagd). Varför tror du att Gud tog med ordet *alla* där? Vad innebär det för dig när du tjänar hans barn?
3. [Disability.ChurchofJesusChrist.org](https://www.Disability.ChurchofJesusChrist.org) har en mängd information på 10 språk.

Tro, på alla nivåer av vår förmåga

Marissa Widdison

Biträdande redaktionschef, appen Evangeliet i vardagen

Varje person på jorden har sina egna styrkor, svagheter och förmågor, men även begränsningar. Den här artikeln handlar om tre medlemmar i kyrkan som lever med tillstånd som medicinskt definieras som funktionsnedsättningar. Deras goda gärningar visar att de, speciellt när det gäller att följa Frälsaren, verkligen har *förmåga* – förmåga att hjälpa till att bygga hans rike, förmåga att göra skillnad och förmåga att vara ett föredöme för andra att följa.

Var och en av oss kan bygga Guds rike på unika och kraftfulla sätt.

Tjäna med kärlek

President Juan Medina verkar som grenspresident för andra gången, men hans upplevelse är lite annorlunda. Den här gången kan han inte se dem han tjänar. "Jag förlorade synen bit för bit, men jag förlorade inte förmågan att tjäna som Herren alltid har gett mig", säger president Medina i sitt hem i Sonora i Mexiko. "Det är en förmån att kunna tjäna mina bröder och systrar."

Under covid-19-pandemin har president Medina ringt varje medlem i grenen för att fråga hur de mår. Han sa att det här inte bara hjälpte andra utan också hjälpte honom

Juan Medina

känna sig mindre stressad och deprimerad. "Det är genom tjänande, oavsett om någon tjänar mig eller om jag tjänar någon annan, som jag får lära känna Kristi sanna kärlek."

President Medina säger att han tycker speciellt mycket om att arbeta med nydöpta medlemmar. "Man kan se en tydlig skillnad mellan deras liv före och efter dopet", säger han. "Kärlek förändrar dem."

När president Medina får frågan vilka utmaningar han ställs inför, nämner han inte sitt synfel alls. I stället fokuserar han på de personer som saknas under sakramentsmötet varje vecka och hur han vill att de ska veta att de är saknade.

"Den största välsignelsen jag har fått är att mitt liv har förändrats genom evangeliet", säger han. "Att vara blind har inte förändrat det."

Hjälper hundratals att komma till templet

Det finns få platser som Heather Nilsson hellre befinner sig på än templet.

"Det är en underbar plats för det är bokstavligt talat Herrens hus", säger hon.

Los Angeles tempel i Kalifornien har speciell betydelse för henne eftersom det var där hon verkade som missionär. En stor del av förärbättningsarbetet hon utförde där var för egna släktingar.

"Jag fick aldrig träffa min farfar, men jag lärde känna honom i templet", säger hon.

Många aspekter av livet är svåra för den som lever med cerebral pares. Syster Nilsson säger att hon ibland känner sig ledsen över det som hennes medfödda fel hindrar henne från att göra, som att köra bil eller springa runt kvarteret. Men hennes tillit till Guds plan ger henne ett hopp som är starkare än misströstan. Hon minns tydligt dagen när hon fick höra om uppståndelsen. Hon var sex år och hade adopterats av en sista dagars helig familj.

Heather Nilsson

”Det jag inte kan göra nu kommer jag att kunna göra senare tack vare Jesu Kristi försoning”, vittnar hon.

Under tiden fortsätter syster Nilsson att hjälpa Gud rädda själar med hjälp av sin talang för släktforskning. Hon har forskat och hjälpt till att genomföra förrättningar för hundratals människor, både i sin adoptivsläkt och sin biologiska släkt. När hon har en jobbig dag läser hon sin patriarkaliska välsignelse. Det stärker hennes tro och påminner henne om att se på sina nuvarande utmaningar ur ett evigt perspektiv.

Syster Nilsson säger att hon hoppas att alla som läser den här artikel vet hur älskade de är. ”Om det är något budskap jag vill delge så är det att du inte är ensam, även om det känns så ibland. Din himmelske Fader älskar dig. Du är hans barn.”

Sprider tillit och uppmuntran

När Bridger Pons började se fram emot att välsigna sakramentet fanns det en sak han var rädd för: att läsa och lära sig sakramentsbönerna utantill. Bridger har dyslexi, en inlärningssvårighet som gör att det är svårt att läsa och stava.

”Jag har verkligen arbetat hårt på att bli bra på att läsa, men jag blir fortfarande nervös när jag ska läsa högt inför en grupp”, säger Bridger. ”När jag är nervös gör jag misstag, och det gör mig ännu mer nervös.”

Så Bridger och hans mamma skrev ut en version av sakramentsbönerna som var lättare att läsa. Den hade större typsnitt och var uppdelad i mindre fraser. Efter att ha övat mycket kunde han läsa bönerna utan att göra några misstag.

”Att övervinna utmaningen att läsa inför en stor grupp människor kanske inte är något märkvärdigt för många, men för mig var det viktigt”, säger Bridger.

Hans extra ansträngningar visade sig välsigna andra på oväntade sätt. Efter mötet kom flera församlingsmedlemmar fram till honom och sa att hans långsamma, noggranna tal hjälpte dem att fokusera på Anden under de heliga bönerna. Dessutom

Bridger Pons

– medan Bridger hjälpte ledarna förstå vilka utmaningar han hade insåg han att det fanns andra unga män i staven som behövde liknande hjälp. Rädslan för att läsa påverkade deras deltagande i kyrkan och deras självförtroende vad gällde förberedelser för missionsarbete. Nu delar familjen Pons läsresurser med andra närhelst det är möjligt.

Bridger säger att han hoppas att fler inser att en persons läsförmåga inte återspeglar personens intelligensnivå. Han ger också de här uppmuntrande orden till dem som liksom han själv har svårigheter med att läsa: "Du är inte ensam. Och du *är* smart."

Bygga Sion tillsammans

I skrifterna står det att alla har fått en andlig gåva av Gud (se L&F 46:11). Det här gäller alla människor oavsett funktionsnivå. Till exempel kanske vi en dag får höra talas om tysta böner som våra bröder och systrar som är ickeverbala har uppsänt å våra vägnar, eller ett extra mått av Anden som de bjudit in i våra hem.

Vi har möjlighet att fortsätta bygga Sion tillsammans och bidra med de förmågor som just vi har att erbjuda. Det är först när *alla* är inkluderade och uppskattade som vår kyrkfamilj kan bli fullständig. ■

FRÅGOR OCH SVAR

Vad lär evangeliet om funktionsnedsättningar?

I forna dagar klagade Jesus att en funktionsnedsättning inte är ett resultat av en synd eller något slags straff från Gud (se Joh. 9:1–3). Nutida profeter och apostlar har betonat att olika personer, även de med varierande funktionsförmåga, är viktiga och behövs i kyrkan. Äldste Dieter F. Uchtdorf i de tolv apostlarnas kvorum har sagt: "Vi behöver era unika talanger och perspektiv. Människors och folks olikheter runt om i världen är en styrka för kyrkan."¹

Jag är en ledare. Vilka förslag har du för hur man inkluderar personer med funktionsnedsättningar?

Välkomna personer med funktionsnedsättningar precis som du skulle välkomna vilken medlem som helst i din församling. Prata med dem, och när så är lämpligt, deras vårdgivare. Lär känna dem, lär dig om deras talanger och be om hur de kan tjäna i kyrkan. Ta reda på deras behov. Hjälプ dem få kontakt med andra, och uppmuntra till en inkluderande och medkännande miljö i din församlingsfamilj. I stället för att se anpassningar som en börda, se sådana önskemål som en inbjudan att ta reda på hur man kan nå fler av vår himmelske Faders barn. Ofta kan anpassningar som gjorts för en enskild individ visa sig vara till välsignelse för många.

Mitt barn har en funktionsnedsättning. Finns det några evangelieresurser som kan vara till hjälp för mig och min familj?

Några församlingar har specialister på funktionsnedsättningar som kallas att stödja personer med funktionsnedsättningar och deras familjer.

SLUTNOT

1. Dieter F. Uchtdorf, "Kom och förena er med oss", *Liahona*, nov. 2013, s. 23.

Glöm inte att ta hand om dig själv i din omsorg om andra

Koji Okumura

Jag växte upp i en familj där tre generationer – mina farföräldrar, föräldrar, två yngre bröder och en faster – alla bodde under samma tak. Min farmor tog hand om min faster som hade både intellektuella och känslomässiga svårigheter. När farmor dog fick mamma hela ansvaret för min faster och tog hand om henne i vårt hem natt och dag.

Så småningom flyttade min faster in på ett boende. Även om det var långt dit besökte mamma henne regelbundet. När mamma dog blev jag min fasters huvudsakliga källa till stöd från familjen. Jag började inse hur hängiven mamma hade varit. Jag blev också oerhört tacksam för de omtänksamma personer som tog hand om min faster.

Vårdgivarutmattning

Min upplevelse med min familj har hjälpt mig förstå att vårdgivare ställs inför flera olika utmaningar. Kulturella förväntningar, familjerelationer, tillgång till hjälpmedel – allt detta kan påverka vårdgivare. Men det finns en utmaning som i stort sett alla vårdgivare ställs inför vid något tillfälle: utmattning. Det här gäller särskilt äldre personer som tar hand om en annan äldre person, vanligtvis en äkta hälft. Faktum är att forskning visar att för vårdgivare i åldrarna 66 till 96 som upplever stress är dödlighetsrisken 63 procent högre än för dem som inte är vårdgivare.¹

Det första och andra budet

Vi kan faktiskt lära oss mycket om kristuslikt vårdgivande genom att studera de två första stora buden.

”[Jesus sa]: ‘Du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd.

Det är det största och första budet.

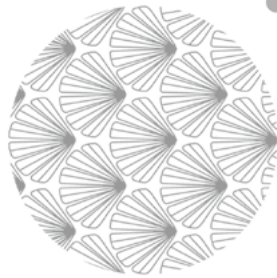
Sedan kommer ett som liknar det: Du ska älska din nästa som dig själv” (Matt. 22:37–39).

I de här verserna anser jag att Herren ger oss vägledning som är till särskilt stor hjälp för vårdgivare. För det första, älska Herren. Försumma inte de enkla saker som laddar dina andliga batterier. Be. Läs skrifterna. Sträva efter frid i hjärtat. Känn kraften och styrkan i din himmelske Faders kärlek till dig.

”Man måste ha bensin i tanken innan man kan ge av den till andra.”

– Äldste Jeffrey R. Holland

Du hyser förmodligen redan stor kärlek till din nästa – i det här fallet personen som du tar hand om. Men älskar du också dig själv på ett rättfärdigt sätt?

Att ge och ta emot

Enligt min erfarenhet, både som samtalsterapeut och i min egen familj, har jag upptäckt att vårdgivare ofta känner att de måste göra allting själva. Det är helt enkelt inte sant. Vårdgivare som inte tar emot hjälp bränner nästan alltid ut sig vid någon tidpunkt. De måste låta andra hjälpa dem. De behöver rådgöra med familj, vänner, stödsyskon och ledare i församlingen eller grenen. De som är angelägna om att hjälpa en vårdgivare behöver respektera vårdgivarens önskemål för att kunna hjälpa hans eller hennes närstående.

Här är några frågor som kan vara bra att ta upp tillsammans:

- Vilket stöd kan släktingar ge?
- Vad kan ge vårdgivaren möjlighet att vila i några minuter, eller rentav en timme eller två?
- Hur ofta är besök till hjälp? Vilka slags besök?
- Hur kan vårdgivaren få tid att förnya sina förbund genom att besöka templet, gå i kyrkan och ta emot sakramentet?

- Hur kan vårdgivaren ha nytta av att bara prata med någon?
- Finns det behov av hjälp med måltider, transport eller statliga program?

Om du är vårdgivare, tänk då på det här rådet från äldste Jeffrey R.

Holland i de tolv apostlarnas kvorum:

”För er som uppriktigt strävar efter att bära varandras bördor är det viktigt att ni stärker er själva och bygger upp er själva igen när andra förväntar sig så mycket av er och faktiskt tar så mycket av er. Ingen är så stark att han eller hon aldrig är trött eller frustrerad eller inser behovet av att ta hand om sig själv. ...

De som visar omsorg om andra behöver också omsorg. Man måste ha bensen i tanken innan man kan ge av den till andra.”² ■

Författaren bor i Yamanashi prefektur, Japan.

För ytterligare tips och information, se den längre versionen av den här artikeln i appen Evangeliebiblioteket eller på liahona.ChurchofJesusChrist.org.

SLUTNOTER

1. Richard Schulz och Scott R. Beach, "Caregiving as a Risk Factor for Mortality: The Caregiver Health Effects Study", *Journal of the American Medical Association*, vol. 282, nr 23 (15 dec. 1999), s. 2215–2219.
2. Jeffrey R. Holland, "Bära varandras bördor", *Liahona*, juni 2018, s. 29–30.

ATT TÄNKA PÅ

Känner du någon som är vårdgivare? Hur kan du stärka honom eller henne den här månaden?

BERÄTTA FÖR OSS

Är du vårdgivare? Vad hjälper dig att hålla din tro och energi stark? Berätta om dina tankar och upplevelser på facebook.com/liahona.

Undervisa om hur vi övervinner hinder genom Jesus Kristus

Kära föräldrar!

Månadens nummer tar upp viktiga ämnen som Jesus Kristus och hans försoning, hur man övervinner världsliga omsorger och hur man kan tjäna när man själv eller en vän har en funktionsnedsättning. Använd artiklarna som anges nedan och deras bilder för att inleda samtal med er familj och hjälp dem förstå den här och andra aspekter av Jesu Kristi återställda evangelium.

Stöd för *Kom och följ mig*

Se sidan 25 för en kort berättelse om Jane Manning James, en trofast kvinna från början av återställelsen.

Se sidan 26 för material som är till stöd för veckans studier av *Kom och följ mig*.

FOTOGRAFI FRÅN GETTY IMAGES

SAMTAL OM EVANGELIET

Fokusera på Kristus

Under den här påsken kan vi fokusera mer på Frälsaren och hans försoningsoffer för oss. Använd "Evangeliets grunder" på sidan 6 och äldste Jeffrey R. Hollands artikel på sidan 8 för att undervisa era barn om vad Jesus Kristus har gjort för er och för dem. Tillsammans kan ni göra en lista över hur Kristi exempel, undervisning, liv, död, försoning och uppståndelse är till välsignelse för er och er familj i dag. Förbättra samtalet ytterligare med artikeln på sidan 22 om de skarpa skillnaderna mellan Frälsaren och Satan.

Fundera på hur er familj kan göra något kristuslikt den här påsken.

Övervinna världsliga omsorger

Herrens vilja bör ha större betydelse för oss än världsliga omsorger. Läs artikeln på sidan 18 av äldste Hans T. Boom och prata som familj om följande frågor: Vilka världsliga omsorger kommer i vägen för dig? Hur kan du fokusera mer på Herrens vilja? Har du haft en upplevelse som liknar äldste Booms? Vad lärde du dig?

Funktionsnedsättningar och tjänande

Läs artiklarna på sidorna 30 och 32. Betona de nyckelbegrepp som känns mest tillämpliga på era barn. Om någon i er familj har en funktionsnedsättning, fokusera då på det goda som han eller hon kan göra. Om ni är stödpersoner för någon med en funktionsnedsättning kan ni samtala om hur de här principerna kan förändra ert sätt att hjälpa den här personen.

ROLIGA FAMILJESTUDIER

Förenade som ett

Läran och förbunden 38:24–31

I Läran och förbunden 38:27 säger Frälsaren: "Jag säger er: Var ett, om ni inte är ett är ni inte mina." Vi har uppmanats att vara ett så att vi kan "undkomma fiendens makt" (L&F 38:31).

1. Ställ er tillsammans i mitten av rummet.
2. Välj en person som går genom mitten av gruppen.
3. Upprepa övningen, men den här gången ska ni stå tätt tillsammans som grupp och om möjligt länka armar och händer.

Diskussion: Hur skyddas vi bättre från yttre inflytanden när vi står starka och tätt intill varandra? Hur skyddas vi av större enighet?

Idéförslag av Brenda Slade

I MÅNADENS NUMMER AV TIDSKRIFTEN VÄGLEDNING FÖR DE UNGA

"Jag kände mig misslyckad"

Det är lätt för oss att bli missmodiga om vi känner att vi har misslyckats. Men när vi involverar Herren i våra planer är det omöjligt att misslyckas! Läs den här artikeln med er familj och samtala om olika sätt att mäta framgång.

Figur från kyrkans historia

Lär er mer om den orädda Phebe Carter som lämnade sitt hem och sin familj för att gå med i kyrkan i Ohio 1830.

Frågor och svar

Samtala med dina tonåringar om några förslag på hur de kan hålla sina tankar rena från negativ påverkan runt omkring sig. I artikeln finns också en fråga om helgelselagen och hur den påverkar oss personligen.

"Ett mönster av enighet"

Den här artikeln handlar om hur var och en av oss är unik och hur vi kan komma samman i en anda av enighet och kärlek.

I VÄNNEN DEN HÄR MÅNADEN

Hjälp med *Kom och följ mig*

Läs månadens skriftberättelse för unga läsare för att lära dig mer om några av de första missionärerna i den här tidsutdelningen.

ionärerna i den här tidsutdelningen.

Påskens sanna innebörd

Läs om hur Isabella blev tröstad efter att hennes lillebror hade dött.

Pionjär i Sydafrika

Ta reda på hur Julia Mavimbela,

en ledare i samhället, trädgårdsarbetare och trofast konvertit valde kärlek framför bitterhet under oroligheter i landet.

Mod att tjäna

Läs om hur tjänande hjälpte en pojke i Brasilien att få ett vittnesbörd om att vi alla är barn till Gud. Ni kan också hjälpa era barn att göra månadens "utmaning för hjälpende händer"!

Kort om kyrkans historia

Använd månadens kort för att undervisa era barn om Jane Manning James och Parley P. Pratt och deras roller i återställelsen.

Trofast föräldraskap i dagens föränderliga värld

Ni kan ha ett mäktigt inflytande på era barn, oavsett vad samhället lär dem.

Denise Dunlop

Min egen barndom vittnar om vilket mäktigt inflytande en kristen vuxen kan ha på ett barns liv. Min mamma dog när jag var fyra år, och mormor hjälpte till att ta hand om mig och mina syskon. Hon tillhörde Frälsningsarmén och lärde oss att be, älska våra fiender och vara vänliga mot andra. Hennes vägledning under de där kritiska åren lade grunden till mina framtida val.

Nu har jag varit mamma och arbetat med barn i över 40 år, och jag har sett samhällets värderingar och normer alltmer vända sig mot Frälsarens lärdomar. Ondska tycks påverka allt från böcker och musik till dagligt språk. Men vi behöver inte känna oss överväldigade. Herren hjälper oss veta hur vi ska undervisa, skydda och stärka våra barn i det nuvarande kulturella klimatet. Här är tre specifika lärdomar jag har tagit till mig som också kan hjälpa din familj.

1. Fokusera på relationer, inte bara regler

Efter att ha vuxit upp utan en "idealisk familj" som föredöme tvivlade jag hela tiden på mig själv och mina förmågor när jag fostrade våra barn. Det här citatet av äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kvorum tröstade mig: "Om ni ... strävar efter att älska Gud och efterleva evangeliet, ... om ni försöker vara en så god förälder som ni kan, då har ni gjort allt som står i mänsklig makt och som Gud förväntar sig av er."¹ För att kunna göra vårt bästa behöver vi Frälsarens hjälp – och om det någonsin har funnits en tid i historien när föräldrar behövt lita till honom så är det nu!

I stället för att oroa sig för en mängd regler och huruvida våra barn följer dem fullkomligt kan vi fokusera på att bygga en relation med dem och med Frälsaren. Vår älskade profet, president Russell M. Nelson, sa det på följande sätt: "Försök inte styra dina barn. Lyssna i stället på dem, hjälp dem lära sig evangeliet, inspirera dem och led dem mot evigt liv. Du är Guds förvaltare över de barn som han har anförtrott dig. Låt hans gudomliga inflytande få

bo i ditt hjärta när du undervisar och övertalar."² Enligt min erfarenhet är det här ett gott råd.

2. Ha roligt tillsammans

Ett sätt på vilket vi stärkte relationen med våra barn var genom familjeaktiviteter. Det var ofta enkla saker som att gå på en promenad eller äta fish and chips på stranden. Våra barn visste att vi uppriktigt älskade att vara med dem.

Vi försökte lyssna på våra barn så att det skulle kännas bekvämt för dem att prata med oss om sina problem. När ett problem uppstod i familjen brukade vi sätta oss ner med barnen, prata om problemet, lyssna på deras svar och försöka komma fram till ett bra beslut tillsammans.

3. Var ett föredöme i att leva efter evangeliet

Jag var inte medlem i kyrkan när mina barn var små. Det tog 18 år för mig att bestämma mig för att döpas. Men min man var medlem. Han hjälpte våra barn att bygga en relation med sin himmelske Fader genom familjeböner, skriftstudier och hemaftnar. Vi var långt ifrån fullkomliga, men min man var ihärdig och tålmodig.

Jag tror det var min mans föredöme i att leva efter evangeliet som hade störst

inflytande på våra barn. De såg honom läsa skrifterna, be och gå i kyrkan, även när han fick göra det ensam. Det här hade ett mycket starkare inflytande än något som vi kunde undervisa om.

Även om du inte har en idealisk familjesituation kan du ändå vägleda dina barn. Tappa inte modet.

Vi kan börja i dag

Som föräldrar behöver vi var och en så småningom släppa taget om våra barn och lita på dem när de gör egna val. Förhoppningsvis har vi då självförtroendet att återge profeten Joseph Smiths ord: "Jag lär dem rätta principer, sedan styr de sig själva."³ Vi kan börja i dag att vara en källa till vägledning för våra barn, oavsett vad som lärs ut i världen runt omkring oss. ■

Författaren bor i Western Australia, Australien.

SLUTNOTER

1. Jeffrey R. Holland, "Därför att hon är mor", *Nordstjärnan*, juli 1997, s. 35.
2. Russell M. Nelson, "Frälsning och upphöjelse", *Liahona*, maj 2008, s. 10.
3. *Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith* (2007), s. 283.

Hur man förblir stark när närstående lämnar kyrkan

Jag blev chockad när min bror bestämde sig för att lämna kyrkan, men jag upptäckte att jag kunde fortsätta ha en kärleksfull relation med honom och ändå ha ett starkt vittnesbörd.

Frederik Hegner Odgaard

Jag hade inte varit hemma från min mission särskilt länge när mina föräldrar berättade att min 19-årige bror inte ville gå i kyrkan längre. Jag blev chockad – jag hade aldrig kunnat föreställa mig att han skulle lämna kyrkan.

Jag mindes att jag mejlade honom om evangelieämnen under min mission och frågade honom om han ville gå på mission. Han var aldrig säker, och när jag ser tillbaka på mejlen inser jag att det fanns tecken på att han hade tvivel om evangeliet.

Jag började fundera på vad jag kunde ha gjort annorlunda. Och jag undrade varför det här hände just då. Jag var ledsen för jag ville verkligen att han skulle ha ett vittnesbörd för sin egen skull, men jag insåg också att jag ville det för min skull. Jag ville att han skulle gå i kyrkan med mig, och även gå ut som missionär, så att vi kunde prata med varandra om våra upplevelser. Så det var jobbigt för mig när han inte ville ha något av det.

Jag hade just ägnat två år åt att prata om religion och trosuppfattningar med andra som missionär, så

jag förstod inte varför det var så mycket svårare att prata med min egen bror om det här, men det var det. Det här prövade min tro på ett nytt sätt. På min mission bestod utmaningen i att arbeta hårt, glädjas åt varje dag och ha tro på att allt skulle ordna sig. Men med min bror kändes det helt annorlunda.

Min mission hade lärt mig att ställa inspirerade frågor och be om att kunna förstå. Men jag kände inte människorna jag undervisade i förväg. Min enda relation till dem var att jag undervisade dem och hjälpte dem komma närmare Kristus. Jag hade känt min bror hela hans liv men hade aldrig haft en sådan relation att jag försökte föra honom närmare Kristus.

Jag minns ett samtal vi hade en dag när jag frågade honom om kyrkan. Han sa att han inte hade något vittnesbörd om flera av lärosatserna. Om det här hade varit någon som jag träffade under min mission skulle jag ha respekterat och accepterat att han eller hon helt enkelt inte var redo just då, och kanske skulle några andra missionärer undervisa personen senare. Men på grund av min kärlek till min bror vara det svårare att visa samma förståelse. Jag

ville bara att han skulle veta det jag visste och jag ville att han skulle känna samma ande och kärlek från Gud som jag hade känt. Det var svårt för mig att acceptera att han inte valde evangeliet.

Det tog ett tag för mig att vänja mig vid situationen, men nu, nästan två år efter hemkomsten från min mission, är min relation till min bror fortfarande bra. Vi pratar inte så mycket om evangeliet men vi pratar om andra saker. Jag önskar fortfarande att vi kunde ha evangeliet gemensamt, men vi har mycket annat gemensamt. Vi umgås och gör saker tillsammans, och jag älskar honom för den han är, för han är en jättebra kille.

Små gärningar i tro och tillbedjan kan ha ett starkt inflytande på ditt vittnesbörd.

Vad jag har lärt mig

Under den här tiden har jag lärt mig en del som kan vara till hjälp om man har svårt med att en närstående har lämnat kyrkan, som en hjälp att inte bara ha en bra relation med honom/henne utan också att hålla sitt vittnesbörd starkt under det som kan vara en andligt prövande tid.

- Tänk på att alla har sin handlingsfrihet och att det inte är ditt fel om någon lämnar kyrkan.
- Stärk din relation till dem. Visa dem alltid kärlek. Försök att inte låta deras förhållande till kyrkan påverka ditt förhållande till dem.
- Ägna tid tillsammans åt att göra sådant som ni båda gillar.
- Du kan inte göra val åt andra, men du *kan* vara ett föredöme och stödja dem.

- Be om situationen. Vår himmelske Fader känner sina barn, så du kan vara säker på att han vet exakt hur han ska hjälpa dig igenom det här.
- Utforska skrifterna. Exempel från skrifterna hjälpte mig mycket, och jag insåg att min situation är ganska vanlig. Även i skrifterna finns det många familjer där en eller fler medlemmar inte trodde eller var emot kyrkan, men deras familj visade ändå kärlek mot dem.
- Prata öppet om hur du känner med dina familjemedlemmar som är aktiva i evangeliet. De kanske har liknande tankar, och de kanske behöver någon att prata med också. Hjälp varandra.
- Slutligen, försumma inte din egen andlighet.

Håll ditt vittnesbörd starkt

När någon närstående till dig lämnar kyrkan kan det vara en prövning för din egen tro, särskilt om personen i fråga är någon som du har sett upp till i kyrksammanhang. Du kanske börjar ifrågasätta olika delar av ditt vittnesbörd. Jag hade lite svårt med vissa frågor när min bror lämnade kyrkan. Men det är därför det är så viktigt att du tar hand om dig själv och ditt vittnesbörd. Om du bygger och uppehåller ditt eget vittnesbörd behöver du inte vara rädd för vilka val andra gör.

Tänk på att det finns en risk att tron försvagas hos oss alla om vi inte arbetar på att stärka den. De flesta går inte från att vara starka den ena dagen till att lämna kyrkan nästa dag. Men om du glömmer att göra det lilla som stärker ditt vittnesbörd varje dag så kanske du driver längre och längre ifrån evangeliet utan att ens veta det. Att gå tillbaka till det grundläggande, som att studera skrifterna, be dagligen och göra alla de andra små gärningarna i tro och tillbedjan kan ha ett starkt inflytande på ditt vittnesbörd.

Framför allt, om en närstående som lämnar kyrkan påverkar ditt vittnesbörd och får dig att tvivla eller ifrågasätta saker och ting, tänk då på det kloka rådet att "tvivla på era tvivel innan ni tvivlar på er tro"¹ och att "[hålla] fast vid det du redan vet".²

Stärk din
relation till
dem. Visa dem
alltid kärlek.

Sök alltid efter att höra Herren

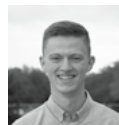
Jag tror det är viktigt för unga vuxna att ha en plan för livet, som att veta vart de vill komma och vad de vill göra. Men vi behöver begrunda och inkludera Herren i planerna och i det dagliga livet. Det kan vara svårt att göra när vi har så många andra ansvar varje dag, men vi kan alltid ta oss tid till vår himmelske Fader och Jesus Kristus. Och om vi gör det kommer vi alltid att kunna stå emot livets stormar. Jag tänker på orden i Romarbrevet 8:31: "Om Gud är för oss, vem kan då vara emot oss?"

President Russell M. Nelson har sagt att i kommande dagar blir det inte möjligt att överleva andligt utan Anden eller personlig uppenbarelse för våra egna liv.³ Jag har alltid vetat att det är viktigt med personlig uppenbarelse, men jag har inte alltid varit så bra på att söka den. Jag vet att jag kan bli bättre på att inbjuda Anden i mitt liv varje dag.

Personlig uppenbarelse är precis som det låter – den är personlig. Och vi kan börja lära oss hur Herren talar till oss

genom att be honom om hjälp att känna igen hans röst och hans hand i våra liv. Herren är den bäste läraren.

Vi kan inte alltid kontrollera vad andra gör, särskilt när det handlar om att stärka vår tro eller leva efter evangeliet. Men jag vet att även om de vi älskar mest i världen har utmaningar i tron så blir vi alltid välsignade med svar, med ett starkt vittnesbörd och med den andliga uppenbarelse vi behöver för att fortsätta följa Gud när vi prioriterar honom, gör hans vilja och strävar efter att höra honom. ■

Frederik Hegner Odgaard är 22 år och bor i Aalborg i Danmark. Han verkade som missionär i Englandmissionen Birmingham. Han studerar nu medicin och älskar vetenskap och att lösa problem. Han tycker om att vara med sin familj och gå i kyrkan.

SLUTNOTER

1. Dieter F. Uchtdorf, "Kom och förena er med oss", *Liahona*, nov. 2013, s. 23.
2. Jeffrey R. Holland, "Jag tror", *Liahona*, maj 2013, s. 94.
3. Se Russell M. Nelson, "Uppenbarelse för kyrkan, uppenbarelse för våra liv", *Liahona*, maj 2018, s. 96.

Inspirerade förändringar i missionsarbetet hjälpte min familj

Lara Agustina Chaves

Förändringarna i hur missionärer får kommunicera med sin familj hjälpte mig att berätta om evangeliets sanningar för min mamma.

Jag har varit medlem i kyrkan i åtta år nu, tillsammans med pappa och två av mina systerar. Sedan jag blev medlem har jag sett de underbara välsignelser som min himmelske Fader har förberett för mig och min familj. Evangeliet har verkligen välsignat mitt liv och hjälpt mig finna den glädje jag sökte!

När jag började läsa Mormons bok talade berättelsen om Lehis syn och livets träd till mitt hjärta (se 1 Ne. 8; 11). Jag kunde relatera eftersom jag också ville att hela min familj och alla jag älskar skulle kunna smaka på trädets frukt och känna Guds kärlek i sina liv.

Av den anledningen förberedde jag mig för att verka som heltidsmissionär och blev kallad till Guatemalamissionen Guatemala City.

Under min mission såg jag många förändras till det bättre tack vare

evangeliet. Och det fyllde mitt hjärta med glädje varje dag. Men varje gång min kamrat och jag undervisade familjer påmindes jag om min egen familj, särskilt mamma som inte var medlem i kyrkan. Varje förberedelsedag försökte jag genom mina mejl uppmuntra henne att träffa missionärerna. Jag bad till min himmelske Fader att han skulle förbereda hennes hjärta för att ta emot evangeliet.

En inspirerad möjlighet

Jag var fortfarande missionär när den inspirerade förändringen kom i hur missionärer kommunicerar med sin familj.¹ När jag hörde nyheten lät Anden mig veta att det här var en möjlighet att inbjuda mamma att lära sig mer om evangeliet. Jag var så glad för den förändringen och den känslan. Under veckan bad jag Herren att hjälpa mig veta vad han ville att jag skulle berätta för henne.

När förberedelsedagen kom och jag såg mamma på datorskärmen fick jag en stark känsla av att vi skulle be. Jag sa det till henne och hon samtyckte. Under videosamtalet gav jag henne huvudbudskapet som jag försökte sprida som missionär: att Jesu Kristi evangelium har återställts. Jag vittnade av hela mitt hjärta om att jag visste att det är sant. Jag uppmuntrade henne också att be

och fråga Gud om det för att få veta det för egen del. Vi avslutade vårt samtal med en bön som hon bad. Vi kände båda Anden så starkt att den genomborrade våra hjärtan. Efter det samtalet skickade jag en hänvisning till missionärerna i hennes område.

Jag väntade ivrigt på att höra ifrån henne igen veckan därpå. Precis som vi hade gjort första gången började vi videochatten med en bön, och sedan lyssnade jag på Anden för att få veta vad jag skulle säga till henne. Vi höll på med det här i flera veckor. Till min förvåning träffade hon så småningom missionärerna. Och jag lade märke till en ny glimt i hennes ögon.

Vår himmelske Fader kan göra underverk genom oss

När jag återvände hem följde jag med mamma till hennes lektioner med missionärerna. I en av lektionerna uttryckte hon med ett leende sin önskan att ingå förbund med Herren. Jag blev förbluffad över att höra att hon hade fått svaret att evangeliet var sant! Återigen fyllde Anden rummet och vittnade för oss att vi bevittnade sanningen.

Och bara några veckor efter att jag återvänt hem bevittnade jag ett av de största underverken från min mission: mamma gick ner i dopets vatten och ingick förbund med sin himmelske Fader.

Tårar rann nerför kinderna när jag såg henne gå ner i vattnet. När jag kramade henne efteråt hade vi båda många känslor, men

främst kände vi Guds kärlek till oss. Hon såg mig i ögonen och sa: "Det kändes som om Gud kramade mig och välkomnade mig. Jag vet att han väntade på mig."

Äldste Dieter F. Uchtdorf i de tolv apostlarnas kворum har sagt att missionsarbete ibland kan utföras när ni "[förstår] att det inte är ert jobb att omvända människor. Det är den Helige Andens roll. Er roll är att berätta om vad som finns i hjärtat och konsekvent leva som ni tror. ...

Följ den här vägen, så utför Gud underverk genom dig för att välsigna sina dyrbara barn."²

När jag hörde mammas ord stärktes mitt vittnesbörd ytterligare, och jag visste då av hela mitt hjärta att vår himmelske Fader hör våra böner och kan hjälpa oss dela med oss av trädets frukt till andra – särskilt vår egen familj. ■

Lara Agustina Chaves är 22 år och är från Buenos Aires, Argentina. Hon gillar att lyssna på musik, spela piano och att vara utomhus. Hon tycker verkligen om att besöka sin favoritplats – templet.

SLUTNOTER

1. Se "Missionärer får nu fler möjligheter att kommunicera med sina familjer", 28 feb. 2019, nyheter.JesuKristiKyrka.org.
2. Dieter F. Uchtdorf, "Missionsarbete: Säg det du har på hjärtat", *Liahona*, maj 2019, s. 17.

MER FÖR DIG!

Du hittar fler artiklar särskilt riktade till unga vuxna i den digitala versionen av aprilnumret av *Liahona* i Evangeliebiblioteket (på JesuKristiKyrka.org, eller i mobilappen).

Den här månaden hittar du fler artiklar om när närstående lämnar kyrkan, hur man älskar dem som inte har samma tro, och hur man förblir stark i tron när man är den enda medlemmen i kyrkan i sin familj.

DIGITALA ARTIKLAR

**Är du den enda medlemmen i kyrkan i din familj?
Du är inte ensam**

Hur mitt hjärta förändrades när min bror lämnade kyrkan

Anja Dögg Mathiesen, Hafnarfjörður, Island

UV: AKTUELLT

Du hittar också nya artiklar varje vecka i UV: Aktuellt som finns i Unga vuxnas del av appen Evangeliebiblioteket (på JesuKristiKyrka.org eller i mobilappen).

Han har uppstått:

Vilka som såg och som kommer att se den uppståndne Kristus

Här är några av personerna som såg Herren efter att han hade besegrat döden. Hur har vetskapen om att andra har sett den uppståndne Frälsaren stärkt din tro på honom? Vilka andliga upplevelser har bekräftat sanningen om uppståndelsen för dig?

33 E.KR.

Maria Magdalena och andra kvinnor vid graven (se Matt. 28:5, 9; Joh. 20:1–18)

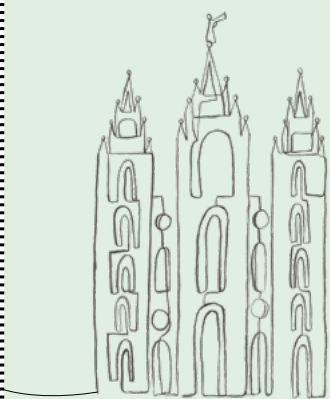
Lärjungar i Galileen (se Joh. 20:24–29)

Över 500 människor på en gång (se 1 Kor. 15:6)

Omkring 2 500 nephiter vid templet i landet Ymnighet (se 3 Ne. 11:10–17)

Israels **10 förlorade stammar** (se 3 Ne. 17:4)

VÅR TID (1820-TALET OCH FRAMÅT)

2 september 1898
President Lorenzo Snow
i Salt Lake-templet

Våren 1820

Joseph Smith i New York (se JS-H 1:16–20)

16 februari 1832

Joseph Smith och Sidney Rigdon
i Hiram, Ohio (se L&F 76:19–24)

3 april 1836

Joseph Smith och Oliver Cowdery
i Kirtlands tempel (se L&F 110:1–10)

I FRAMTIDEN

Hela världen vid Herrens andra ankomst (se L&F 101:23)

Människorna i Adam-ondi-Ahman
(se L&F 27:5–14; 116:1)

Människorna i Nya Jerusalem i Amerika
(se L&F 45:66–67)

Judarna i Jerusalem (se L&F 45:48, 51–53)

UNGA VUXNA

*Hur man hanterar att
närstående lämnar kyrkan*

42

FRÄLSARENS KÄRLEK

**KONTRASTEN
MELLAN FRÄLSAREN
OCH DJÄVULEN**

22

MEDLEMMAR MED FUNK-
TIONSNEDSÄTTNINGAR

**HUR MAN BYGGER
GUDS RIKE**

32

VÅRDGIVARE

TA EMOT HJÄLP

36

FÖRÄLDRAR

**HUR MAN HAR GOTT
INFLYTANDE PÅ BARN**

40

Lokala sidor

L2 Uppståndelsens underverk

Äldste Saulo G. Franco

L3 1800-talets, 1900-talets och 2000-talets missionärer i Sverige

Kristina Rönndahl

L4 Nya sätt att sprida ljus och kunskap

Äldste Rönndahl

L5 Ett nytt ansikte i Sveriges riksdag

L5 Små och stora svenska mirakel

Fredrik Malmsten

L6 Söndagsbesök i Nillas trädgård

Terez Nilsson

L7 Tid för sådd

L9 Avresande missionärer

L9 Kristianstads framtid

L9 Hemvändande missionärer

L10 Möt Deborah Stålek

L11 Avlidna

L11 Mina rötter i evangeliet

Syrén Bergqvist

L12 Andens språk

Gerald Wennerlund

L13 Är det bara en berättelse?

Syster Victoria Hall

L13 Att hitta hem

Annukka Ojala

L15 Arbetare i Herrens vingård

L6

Uppståndelsens underverk

Äldste Saulo G. Franco, Spanien
Områdessjuttio

Om vi fokuserar på
Frälsaren kommer vi
så småningom att
förstå allt, även
om det känns
förvirrande
ett tag.

Maria från Magdala vid graven.

När jag var sju år förlorade min familj tragiskt min lillebror, som bara var sex år. Det var en mycket svår tid för mina föräldrar. Smärtan över att förlora en så liten son var enorm för dem och det kändes kanske oerhört orättvist. I stället för att skylla på någon eller något såg jag mina föräldrar söka tröst i evangeliet och i Frälsaren. Det hjälpte dem att utveckla och stärka sin tro på Kristus och hoppet om att en dag få se sin älskade son igen. Den tro och det hopp de utvecklade med åren hjälpte dem att modigt uthärda förlusten av sin son. Templet var en av de nycklar som gjorde det möjligt för dem att få tillräckligt med insikt och styrka för att kunna hantera den här svåra fysiska separationen. Eftersom de hade tagit emot templets heliga förrättningar många år tidigare fick de genom de förbundna hopp om att de en dag åter skulle uppstå som föräldrar och barn.

Det här hoppet som vi alla söker när vi förlorar någon vi älskar kommer genom Frälsaren

Jesu Kristi uppståndelse. Tack vare den gåvan kan vi hoppas på att vi återigen får träffa dem som har lämnat oss.

Uppståndelsen är en av de största gåvorna vi har fått av vår himmelske Fader. Är vi medvetna om den här stora gåvan? Tror vi verkligen på att den kommer att inträffa?

Profeten Joseph Smith förkunnade:

”De fundamentala principerna i vår religion är apostlarnas och profeternas vittnesbörd om Jesus Kristus, att han dog, begravdes och uppstod på den tredje dagen och uppsteg till himlen. Allt annat som tillhör vår religion är endast tillägg till detta.”¹

Om det inte var för Frälsarens uppståndelse skulle frälsningsplanen inte ha kunnat genomföras, försoningen skulle inte ha kunnat uppnå sitt syfte och hela den mänskliga rasen skulle vara förlorad och utan hopp. Aposteln Paulus sa till korintierna: ”Men om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och även er tro meningslös.”² Uppståndelsen är en av nyckellärosatserna i vår religion och i kristendomen. Den är nödvändig för att vi ska få evigt liv. När vår tro på Kristus ökar stärks även vårt vittnesbörd och vår kunskap om uppståndelsen, liksom vårt hopp, vår förmåga att uthärda svårigheter, livets utmaningar och alla prövningar vi har just nu och som vi kommer att få.

Tack vare uppståndelsen har vi hopp om att vi ska leva igen och träffas igen, oavsett de fysiska ofullkomligheter som vi kan ha haft i det här livet. Uppståndelsen är en fri gåva. Den är förbehållslös och gäller alla som har levat, alla som lever nu och alla som kommer att leva.

Frälsaren lärde att livet efter detta är en verklighet. Han sa: ”Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig ska leva om han än dör.”³

I en värld som är så förvirrande och osäker som den vi lever i just nu kan vi få hopp om att allt blir bättre. Jag är övertygad om att det kommer bättre tider, och att uppståndelsen är den lärosats som ger oss det hoppet. Om vi fokuserar på Frälsaren kommer vi så småningom att förstå allt, även om det känns förvirrande ett tag. Det här är en av de största välsignelserna som vår himmelske Fader har gett oss: att hans Son dog för oss, för att ge oss liv igen.

Jag vet att min familj en dag får träffa min lillebror igen, och då uppstånden. Jag vet också att om vi alla är trofasta så kan vi vara tillsammans som eviga familjer. Jag vet att Kristus har uppstått och lever! Jag vet genom den Helige Anden att det är sant. Uppståndelsens gåva är inte bara en förunderlig gåva, utan är också den kärlek som Gud har för oss. ■

SLUTNOTER

1. *History of the Church*, 3:30; ur en ledare i *Elders' Journal*, juli 1838, s. 44. Joseph Smith var tidskriftens redaktör.
2. 1 Kor. 15:14.
3. Joh. 11:25.

LOKALA SIDOR

1800-talets, 1900-talets och 2000-talets missionärer i Sverige

Kristina Rönndahl

Lunds församling

Hösten 2019 fick vår son Samuel sitt missionskallelse till Japanmissionen Nagoya. Han darrade av lycka och glädje när han öppnade och läste brevet med kallelsen. I februari 2020 åkte han till missionärsskolan i Provo där han skulle lära sig japanska under tio veckor. Han hann bara vara där i en månad då hela MTC med tusentals missionärer stängdes. På väldigt kort tid skickades alla hem eller kallades till andra platser på grund av pandemin. Samuel var den siste missionären kvar på hela MTC innan han flög hem och fick fortsätta språkskolan på distans hemma hos oss i Kävlinge.

Under denna tid var jag äldste Rönndahls kamrat. Vi motiverade på morgnarna, vi hade våra skriftstudier tillsammans och enskilt, jag förhörde honom på japanskan, vi lyssnade till andakter och tal. Vi tittade på The Safety Zone, filmer som handlar om missionärers säkerhet.

När äldste Rönndahls tid med MTC var slut var gränserna till Japan fortfarande stängda och han fick börja tjäna som missionär här i Sverige på obestämd tid. Hans första område var Uppsala. Samuel älskar sin mission i Sverige trots att han så gärna ville åka till Japan. Det mesta äldste Rönndahl och hans kamrater gör idag sker på distans, ett helt nytt sätt att predika evangeliet på.

Det var en mycket speciell och härlig tid att få vara kamrat med sin egen son. Det fick mig att tänka på min egen mission. Jag tjänade

Brynolf och Kristina Rönndahl.

också i Sverige, 1979–1981. Missionsarbetet då var mycket annorlunda än vad det är idag. Vi hade inga mobiltelefoner och datorer som missionärerna har idag, vi bar på små projektorer och kassetbandspelare för att vara beredda om vi fick komma in i någons hem. Vi lärde oss specifika lektioner utantill samt ett fyrtiotal skriftställen. Även om många dörrar stängdes i ansiktet på oss fick vi också uppleva många andliga stunder och jag fick många nya vänner i evangeliet.

För några år sedan, i maj 2013 knackade det på vår dörr hemma i Kävlinge. Utanför stod åtta amerikaner och säger: "Hi, we think we are your cousins". De kommer in och berättar att de är medlemmar i kyrkan och att de måste vara släkt med min make Brynolf. De visar sitt antavleblad och Brynolf hämtar sin egen släktforskning och det visar sig att de har en gren som är helt gemensam. Wow! Fantastiskt! Brynolf får veta att han har släkt som har blivit medlemmar här i Skåne 1855 och sedan emigrerat till Utah i USA. Och vi som trodde att Brynolf var ensam medlem i sin släkt!

Familjen som emigrerade fick tio barn, nio föddes i Sverige och det tionde och yngsta barnet föddes i USA. Detta barn, Levi Pearson, kallades sedan på mission till Sverige år 1892 av kyrkans fjärde president, Wilford Woodruff. Levi tjänade hela sin mission i Skåne och i Blekinge. Han tjänade på platser som Malmö, Simrishamn, Kristianstad, Everöd, Helsingborg, Karlskrona och Rödeby.

Vi har fått tillgång till Levis dagbok från denna tid. Jag citerar ett litet utdrag från hans dagboksanteckningar. Detta skrev han söndagen den 23 oktober 1892:

"Jag lämnade Karlskrona i morse klockan åtta med båten Lyckeby. Jag gick till Hultet där jag arrangerade ett möte klockan ett. Före mötet berättade folket där att en luthersk präst från Ramdala hade kommit till Dragsö och uppmanat dem att inte köpa några böcker av oss. Han uppmanade också folket att stena oss när vi kom. Så när mötet var slut och vi var på väg till Råfsmåla blev vi attackerade av fyra berusade män med stenar, påkar och hundar. En man, Ola

Äldste Rönndahl får träffa sin nya stora släkt i Utah innan han påbörjar sin utbildning på MTC.

Andersson, slogs medvetslös när han träffades i huvudet av en sten och fick ett hål i huvudet. Han var inte medlem i kyrkan. Vi var tvungna att springa för våra liv. Jag stukade min fot, så när vi kom fram till Räfsmåla och vilat lite gjorde det så ont att jag inte kunde gå och jag fick inte mycket sömn på natten på grund av smärtan.”

Detta var bara en av erfarenheterna Levi hade under sin missionstid i Sverige på 1890-talet. Han berättar om många andra upplevelser som var mycket fina och andliga. Även om Levis, min och nuvarande äldste Rönndahls missioner skiljer sig mycket åt har de ändå mycket gemensamt. Alla

tre har vi fått uppleva välsignelserna som kommer av att tjäna som missionär och den kärlek som Herren har för alla sina barn.

Min mission stärkte min tro på Kristus och hans evangelium. Som missionär är man beroende av andlig vägledning, för budskapet som vi presenterar är så viktigt och kan förändra människors liv. Även efter min mission har jag känt hur Jesus Kristus varit vid min sida och besvarat mina böner, både i det lilla och i det stora.

”Kirisuto ni kita” är japanska och betyder ”Kom till Kristus”. Det är just detta allt missionsarbete handlar om, att visa vägen till Kristus. När vi kommer till Kristus hör vi hans röst. Vi hör honom genom våra böner och i våra skriftstudier, i vårt tjänande och i vår strävan att leva efter buden. ■

Nya sätt att sprida ljus och kunskap

Äldste Rönndahl, Stinson och Nordgren

Innan den stora världsomspännande pandemin gjorde vi missionsarbete precis som det gjorts ända sedan evangeliets återställelse. Vi gick omkring och kontaktade människor, ofta genom att ringa på dörrklockorna till människors bostäder. När Covid-19 började härja förändrades missionen radikalt. Den 15 mars 2020 fick alla missionärer i Sverige upphöra med att knacka dörr. Missionsarbetet skulle aldrig mer vara sig likt. Många frågor uppstod. Den viktigaste var nog ”Hur ska vi göra missionsarbete nu?”

Herrens verk är alltför viktigt och alltför stort för att stoppas av en pandemi. Herrens armé av heltidsmissionärer är ostopptbar! Vi har anpassat oss efter de riktlinjer som vi fått och nya idéer har satts i rörelse.

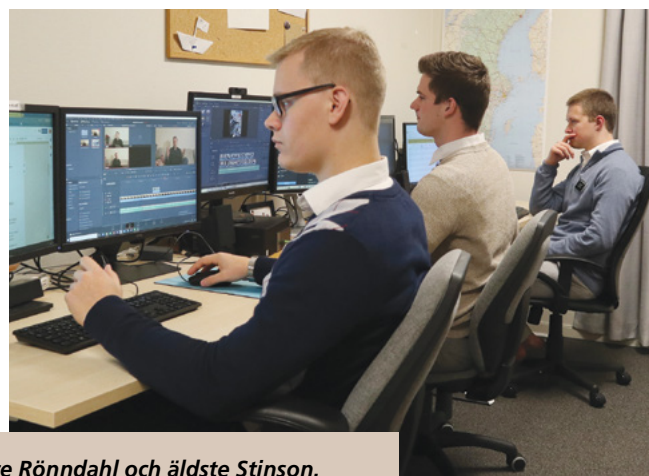
Jag och mina kamrater har fått ett speciellt uppdrag som kontorsmissionärer för sociala medier. Till vardags blir det ofta ”SMOEs”

(Social Media Office Elders). Kort sagt har vi hand om Sverigemissionens alla initiativ inom sociala medier. Mycket av det vi gör är standard i missioner världen över. Att sköta Facebooksidor, göra inlägg på Instagram och andra plattformar har blivit några av de nya sätten att arbeta på. Vi skapar också nya videor. Många missionärer fortsätter naturligtvis att undervisa vänner till kyrkan om evangeliet. Missionärer söker också kontakt med medlemmar som kan vilja återvända till aktivitet i kyrkan. Men ofta sker detta via digital kommunikation.

Ni medlemmar är en avgörande del av missionens framtida arbete. Vi har börjat filma svenska medlemmar som i korta videor berättar om en betydelsefull upplevelse, eller om varför de blev medlemmar i kyrkan. Andra medlemmar har delat med sig av en erfarenhet som handlar om

Från vänster: äldste Nordgren, äldste Rönndahl och äldste Stinson.

släktforskning. Detta blir ett fantastiskt samarbete mellan medlemmar och missionärer. På detta sätt kommer vi att nå ut till fler människor än någonsin.

Vi vet utan tvekan att dessa nya sätt att arbeta är inspirerade av Gud och att de kommer att föra med sig nytt ljus till alla som bor i Sverige. ■

Ett nytt ansikte i Sveriges riksdag

Emma Køster från Lunds församling blir enligt vad Liahonas lokalredaktion känner till den första medlemmen i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga som fyller en plats i Sveriges riksdag. Under våren 2021 går Emma in som ersättare för föräldralediga riksdagsledamoten Louise Meijer från Lund.

Emma är gift med Kim Køster och tillsammans har de tre barn som är 7, 9 och 11 år gamla. Till vardags arbetar Emma som lärare på gymnasiet. Kim är väktare och tar ett stort ansvar för barnen. Emma är bara 33 år men har redan lång erfarenhet som politiker i Lomma kommun och i Region Skåne. Vid valet 2018 var det en hårmsån från att hon själv blev invald i riksdagsdagen för sitt parti, Moderaterna. Det politiska engagemanget har funnits sedan tonåren. Emmas föräldrar, Jerry och Åsa Ahlström, har länge fyllt olika politiska uppdrag som

förtroendevalda, och i föräldrahemmet förekom alltid politiska diskussioner.

Fram till uppdraget i riksdagen har Emma bland mycket annat varit ordförande i Miljö- och Byggnadsnämnden i Lomma kommun. Med sig till Stockholm tar Emma också erfarenheterna som nämndeman i olika juridiska instanser. Detta passar bra då hennes huvudsakliga arbete kommer att ligga inom justitieutskottet.

Emma Køster.

”Sverige har alla förutsättningar att bli ett föregångsland inom i princip alla områden. Men då krävs målmedvetna prioriteringar och modiga förtroendevalda”, säger Emma Køster. Vi önskar henne all lycka i hennes nya uppgifter i samhället. ■

Familjen Kim och Emma Køster från Lunds församling.

Små och stora svenska mirakel

Fredrik Malmsten

Lunds församling

Med Gud i vårt liv kan vi se mirakel och utföra saker som inte är möjliga för oss att göra på egen hand. Detta upplevde jag inte minst för några år sedan när vi som familj planerade att besöka min hustrus syster i Holland.

Det var den 28 augusti 2018. Vi skulle ta flyget från Köpenhamn på eftermiddagen, så vi bestämde oss för att spendera tid i Malmö innan dess. Efter att ha gått runt på shoppingcentret vid

den närmsta tågstationen en stund så kände vi plötsligt en maning att kolla tidtabellen för tågen. Detta var inget vi funderat särskilt mycket på eftersom tågen gick var 20:e minut.

När vi väl öppnade appen för att kolla tidtabellen stod det att alla tåg var inställda. Vi kunde inte riktigt greppa det, utan tänkte att något måste vara på tok, så vi bestämde oss för att bege oss till tågstationen direkt. När vi väl kom fram insåg vi att det inte var något fel på appen, för monitorn visade att alla tåg mot Köpenhamn faktiskt var inställda.

Bredvid oss denna stund fanns en medhjälpare från Skånetrafiken som förklarade att bron var stängd på uppdrag av den danska polisen. Det visade sig att den hade stängts på grund av en enorm polisinsats för att hitta en bil med tre personer som hade koppling till allvarlig kriminalitet. Bron var öppen för biltrafik mot Köpenhamn, men helt avstängd från den danska sidan på obestämmd tid.

När vi fick denna information var vi givetvis chockade. Det fanns inget sätt att ta sig till flygplatsen. Bron var avstängd för tåg, men den var alltså fortfarande öppen för fordonstrafik. Men eftersom den var stängd från danska sidan på obestämd tid så kunde man varken bege sig dit med buss eller taxi eftersom det inte fanns en garanti att man kunde ta sig tillbaka ens samma dag. Vi hade alltså inget sätt att ta oss dit. Att simma dit var heller inget alternativ för det var ju trots allt några kilometer till andra sidan havet ...

När vi stod där på tågstationen och kände oss hjälplösa höll jag en snabb bön till min Himmelske Fader och sa något i stil med "Himmelske Fader, snälla, hjälp oss att ta oss till flygplatsen på något sätt".

Precis efter att jag hållit bönen kom plötsligt en medelålders man tillsammans med sin äldre far och pratade med trafikvärden som stod bredvid oss. Han undrade när tågen gick, men han fick samma svar som vi, det vill säga att tågen var inställda, men att bron var öppen för fordonstrafik från Sverige men inte från Danmark. Han sa då att, "ok, vi har inget val, jag kör".

När jag hörde denna konversation frågade jag mannen om han inte möjligtvis hade plats för tre passagerare. Han svarade: "Det är inga problem, häng med." Det otroliga med detta var att hans pappa bodde i Holland och skulle med samma flyg som vi till Amsterdam.

Bilresan gick bra och lyckligtvis hann vi precis i tid, vilket gjorde att vi hann med planet.

Ord kan inte beskriva den tacksamhet vi kände till vår himmelske Fader som besvarade vår bön genom denne man. Det var verkligen ett mirakel. Detta stärkte mitt vittnesbörd än mer om att Gud älskar oss och besvarar våra böner. ■

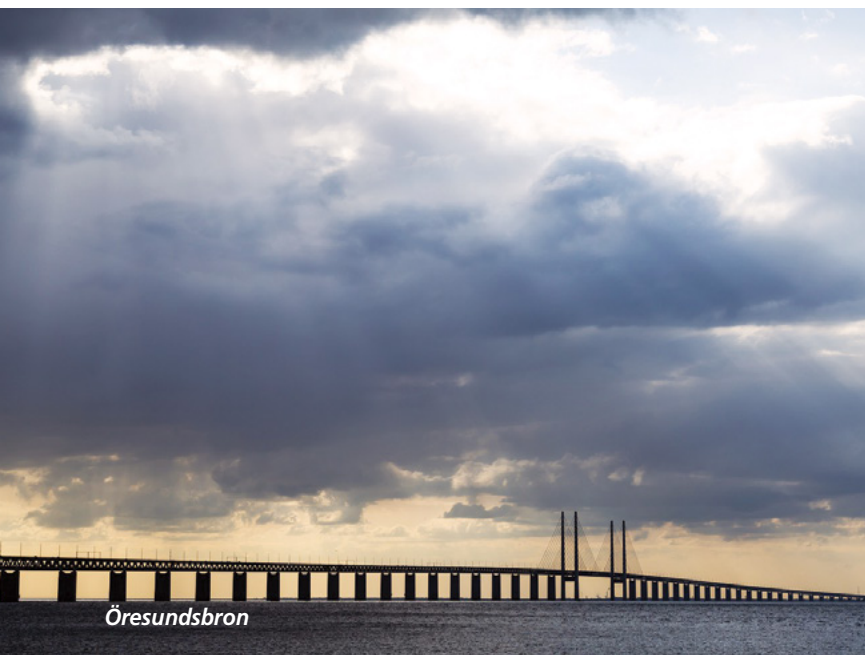
Söndagsbesök i Nillas trädgård

Terez Nilsson

Lunds församling

Sommaren 2020 fick jag en underbar möjlighet att följa med min man då han administrerade sakramentet på en alldeles speciell plats och till en alldeles speciell kvinna. Eftersom Nilla Holmin behöver vara extra försiktig med att utsätta sig för viruset valde hon att ta emot oss i sin koloniträdgård. Vi hade en helig stund tillsammans då vi kom ihåg vår Frälsares stora offer.

Efteråt fick vi gå runt i Nillas trädgård. Nilla bjöd oss på en tallrik med ätbara blad och örter. Vi ville lära oss mer om det hon odlar och äter. Nilla beräknar att 40% procent av allt hon äter på ett år kommer från den egna trädgården. Vi fick också fröer med oss hem till vår egen odling. Detta blev en söndagseftermiddag som jag sent ska glömma. ■

Tid för sådd

Många svenska medlemmar i kyrkan har sedan länge tagit till sig profeternas tydliga ord om att ta vara på möjligheten att odla. I vår strävan att vara oberoende framstår den egna odlingen som en naturlig beståndsdel i detta.

Oändliga är odlingstipsen på nätet och det framgår att alla kan odla på något litet sätt, även på små utrymmen. Detta med sådd, vårdandet av det som växer, skörd och att i tacksamhet ta vara på det vi skördar lär oss viktiga principer med evig betydelse. Fiske, jakt, bär- och svampplockning är andra aspekter som i generationer tillbaka har varit ett sätt att höja familjens beredskap.

Vi delar med oss av bilder som kan tjäna som inspirationskälla för våra odlingsförsök och vårt beredande av mat under 2021. ■

*Angela Bentham
i Kungsbacka
tillagar
"snålröra"
från den egna
skörden av
tomat, vitlök,
zucchini och
gul lök.*

*Två nya
bi-samhällen
flyttar in på
Rolf Ridells
lantställe i
Stockholms
skärgård.*

*På Viksberg utanför
Södertälje ordnade
familjerna Birgersson,
Anderson och Hart en
höstmarknad med egna
produkter från trädgården.*

*Michael Cornelius i Handens församling är entusiastisk över
sina äppelgurkor och sina gula tomater.*

*Familjen
Jörgen och
KC Stegeby i
Sundsvall har
odlat örter
och sallat.*

Familjen Jensen i Järna utanför Södertälje tar hand om sin äppelskörd.

Carolina Rönndahl i Jönköping testar egen tillverkning av tvål och ringblomssalva.

Robert och Sigrid Blomberg har lyckats få fram persikor och broccoli på sin gård norr om Karlskrona.

Kristina Kääriä i Sundsvall har gjort saft, sylt och pumpamarmelad, samt örtsalt på trädgårdens örter.

Familjen Gjaerum från Utby församling har plockat blåbär, lingon och svamp.

Avresande missionärer

Samuel Correa

från Kristianstads församling har kallats på mission. Han kommer att verka i Sverigemissionen Stockholm. Samuel är son till Claudia Correa och Francisco Vasquez. ■

Kristianstads framtid

Tre unga äldster från Kristianstad blir missionärer inom loppet av några få månader. De håller i var sin Mormons bok från det land de ska tjäna i. Pojkarna är dessutom nära släkt med varandra. Gemensamma rötter har de i Chile. Andre Caballero till höger är kallad som spansktalande missionär i Frankrike. Daniel Sandelin ska tjäna i Spanien och Samuel Correa har kallats till Sverigemissionen.

Samuel menar att de tre alltid varit där för varandra och förväntat sig det bästa av varandra. "Vi har haft samma mål sedan vi var små och vi har mycket att tacka våra föräldrar för."

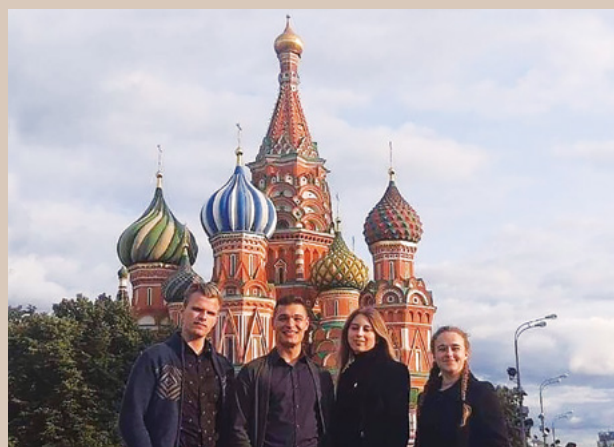
Daniel säger att de har pratat med varandra om missionen på ett väldigt naturligt och självklart sätt. Deras familjer har också varit mycket flitiga med att bjuda hem missionärerna i Kristianstad på mat. Denna kontakt har säkert bidragit till en positiv förväntan på att själva få tjäna.

Vi önskar Andre, Daniel och Samuel lycka till och hoppas att Kristianstads församling ska klara sig utan dessa härliga unga män under en tvåårs-period. ■

Från vänster: Samuel Correa, Daniel Sandelin och Andre Caballero.

Hemvändande missionärer

Viktor Wallentin från Utby församling har kommit hem från sin mission. Han har tjänat i Rysslandmissionen Moskva. Viktor är son till Lotta Wallentin och Fredrik Wallentin.

Saga Ståhlberg från Västerhaninge församling har kommit hem från sin mission. Hon tjänade först i Kanada men förflyttades sedan till Sverigemissionen Stockholm. Saga är dotter till Olle och Jennie Ståhlberg. ■

Deborah och Torbern Stålek tillsammans med Deborahs dotter Jennifer Larsson.

Med systrarna vid dopet, syster Miller (Davis) till höger.

Möt Deborah Stålek

I Liahonas februarinummer berättade vi om Per och Birgitta Lohman som på 80-talet på var sitt håll blev undervisade av äldste Robert Davis och syster Tiffany Miller. Robert Davis och Tiffany Miller gifte sig sedan med varandra och idag tjänar de som missionspresidentpar i Sverige. Det visar sig att syster Davis var inblandad i flera dop under sin mission och vi vill nu berätta om ett av dessa. Liahonas lokalredaktör har ringt upp Deborah Stålek i Visby gren på Gotland.

I juni 1985 var det Öppet hus för det nybyggda templet i Stockholm. Deborah (då Deborah Bergqvist) var en ung trebarnsmor som gift sig med en svensk man som 19-åring och som lämnat sitt hem i Michigan i USA i samband med detta. Deborah hade åkt förbi templet många gånger eftersom hon brukade köpa mjölk på en bondgård utanför Västerhaninge. En av dessa gånger var det trafikstockning i det lilla samhället och väninnan som var med i bilen sa att det var på grund av att det var Öppet hus i templet. Väninnan hade varit där och ville absolut att Deborah också skulle gå dit. Dagen efter, på sista dagen för Öppet hus, kom Deborah till templet med två av sina små flickor. Eftersom den långa och breda kön för att komma in i templet rörde sig så långsamt gick hon i stället till en angränsande utställning. Där träffade hon en förstående missionärssyster som hjälpte henne med barnen och även att komma förbi kön. Deborah fick se en förklarande film om tempel, och inne i templet upplevde hon en väldigt stark ande. Hon fyllde i en enkät vid utgången där hon lämnade sin adress så att någon från kyrkan kunde kontakta henne.

Efter några missförstånd fick Deborah kontakt med kyrkans missionärer, men hennes dåvarande man var mycket negativ till

kyrkan. Missionärerna fick undervisa henne hos medlemsfamiljerna Sivula (nu Lundborg) och Stenberg. Många år senare fick hon veta genom Marianne Stenberg att presidentskapet för Primär hade fastat och bett för att för att en pianist skulle döpas in i församlingen. Deborah Bergqvist blev den pianisten. Hon döptes i januari 1986 efter att ha fått undervisning av flera olika missionärer. En knuff framåt kom när syster Tiffany Miller (nu Davis) kom till Gubbängen som alldeles ny missionär. Hon och hennes

Deborah tillsammans med sin familj vid dopet 1986.

kamrat undervisade Deborah under ytterligare två månader. Syster Miller hjälpte sedan Deborah att sy sin dopklänning och gjorde henne fin i håret inför dopet. Vänskapen har bevarats under åren och Deborah har besökt familjen Davis i USA flera gånger. Familjen Davis har också besökt Deborah i Sverige två gånger.

Trots att Deborahs mamma och syster under lång tid bad för hon skulle kunna hitta en kyrka att gå till i Sverige har även hennes amerikanska familj varit negativ till hennes beslut att bli medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

Efter dopet följde barnen med Deborah till kyrkan varannan söndag. Efter en lång period med kikhosta förhandlade flickorna med sin pappa så att de fick ta igen sina sjuksöndagar i efterhand. Efter det fick de gå med till kyrkan varje söndag. Men när barnen fyllde åtta år fick de var och en gå med sin pappa till Naturhistoriska museet för att lära sig hur skapelsen "egentligen" gick till.

Idag är Annelie, Ellinor och Jennifer till Deborahs stora glädje vigda i templet och uppföstrar sina barn i evangeliet. Annelie bor i Tyskland och har fyra barn, Ellinor bor i Utah och har fem barn. Jennifer är gift med Mattias Larsson som tjänar som grenspresident i Sundsvalls gren. Familjen Larsson har tre barn.

Sju år efter skilsmässan från sin första man fick Deborah genom en gemensam vän, Monica Bernpaintner, kontakt med Torbern Stålek från Karlskrona. Torbern var civilingenjör i maskinteknik och hade varit i Stockholm under ett år för att få lärarkompetens innan han träffade Deborah. Torbern sökte sedan lärartjänster över hela Sverige. Han blev erbjuden två olika tjänster i Visby på Gotland. Han hade precis börjat arbeta i Visby då de blev presenterade för varandra under en stavskonferens. Ett halvår senare var de gifta. Torbern kom att tjäna som grenspresident i Visby under tolv år. Deborah har också betytt väldigt mycket för den lilla grenen. Hon har under många år tjänat bland annat som pianist och musikordförande. Torbern fortsatte som lärare i tekniska ämnen fram till pensionen. Deborah är verksam som uppskattad lärare i vävning inom studieförbundet Vuxenskolan. ■

Avlidna

Sonja Magnfrid Johansson somnade tyst och stilla in i november 2020 efter en tid med Covid-19. Hon föddes i Etnedal i Norge 1930. Sonja var en munter tös med en författare till far och en barnmorska till mor. Efter att ha förlorat sin mor vid 17 års ålder flyttade hon till Stockholm där hon träffade Bertil Johansson, som skulle bli hennes make. 1956 knackade missionärerna på deras dörr. Sonja förstod genast att det de berättade var sant, men för Bertil som var ateist tog det längre tid. Sonjas och Bertils trofasthet till evangeliet var enorm. De tjänade i det tysta och var alltid villiga att hjälpa sina medmänniskor. Sonja och Bertil var verksamma i det som nu är Gubbängens församling. Det är med glädje familjen tänker på Sonja tillsammans med sina kära på andra sida slöjan. Hon efterlämnar fem barn, 22 barnbarn och 28 barnbarn. ■

Barnen via Lisane Keann

Sonja Johansson.

Mina rötter i evangeliet

Syrén Bergqvist

Alingsås församling

Jag heter Syrén Bergqvist och är född och uppvuxen i Göteborg. Evangeliet kom in i mitt liv genom min farmor. Hon hette Gunda Theresia Helland och föddes 1890 i Drammen i Norge. Hon blev döpt i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga som barn eftersom båda hennes föräldrar var medlemmar i kyrkan. Hennes pappa, Tobias, blev medlem som 20-åring redan 1853, bara tre år efter de första dopen i Skandinavien.

Syrén Bergqvist.

Så här ser min släktlinje ut:

Min far: **Aksel Vilhelm Bergqvist** född 1925, döptes 1935

Min farmor: **Gunda Theresia Helland Bergqvist** född 1890, döptes 1899

Min farmors far: **Gunder Tobias Aanensen Helland** född 1833, döptes 1853

Vid våra släkträffar bar farmor Gunda outtröttligt sitt vittnesbörd för sina barn och oss barnbarn. Till mig sa hon att min pappa skulle bli en stor man i kyrkan en dag. Jag tyckte mest synd om henne och var förvånad över att hon upprepade detta vid många tillfällen. Själv hade jag sökt efter sanningen i många olika trosåskådningar utan att finna den. Men vid ett sommarlov tog jag till mig farmors vittnesbörd och lät mig undervisas av missionärerna. Jag fick en egen övertygelse och döptes 1973 med mina föräldrars tillåtelse när jag snart skulle fylla femton år. Någon omvändelse hos min pappa fanns inte att se vid den tiden.

Jag vill gå tillbaka till min farmors far, Tobias Helland. Farmor talade väldigt varmt om sin pappa och berättade att han ofta gungade henne på foten medan han sjöng för henne. Han kallade henne sin duva. Flera av Tobias barn emigrerade till Utah, men Tobias blev kvar i Norge. Min farmor blev också kvar i Drammen och gifte sig med svensk man som flyttat till Norge på grund av sitt arbete. Han var konstnär och det var dåliga tider i Sverige. Min far Aksel föddes i Drammen 1925. Efter 13 år i Norge tog farfar med sig sin familj och återvände till Sverige. Pappa och hans syskon blev döpta, men till farmor Gundas sorg föll de bort från kyrkan en efter en.

En kort tid efter det att min farmor gick bort, och fyra år efter mitt eget dop blev min pappa aktiv i kyrkan. Och även min mamma blev döpt. De vigdes i templet och blev flitiga tempelbesökare. Min pappa tjänade sedan flitigt i kyrkan och ställde upp för allt och alla. Han ordinerades till högpräst och ja, det är vad min farmor skulle kalla "något stort i kyrkan". Jag är så tacksam till min farmor och till hennes föräldrar som var trogna sina vittnesbörd så att även jag får ha evangeliets gåva i mitt liv. ■

Tobias Helland, döpt 1853.

Gunda Helland Bergqvist med sin familj. Syrens pappa Aksel i vita kläder.

Andens språk

Gerald Wennerlund

Handens församling

När jag var en ung missionär berättade min missionspresident för mig att ett av mina ansvar som svensk missionär i Sverige var att hjälpa mina kamrater att lära sig tala flytande svenska. Jag antog utmaningen och försökte hjälpa mina kamrater med deras språkstudier. Jag insåg hur språket skulle kunna spela en viktig roll i att hjälpa andra att känna anden.

Ett antal år senare hade jag jobb som trädgårdsarbetare vid templet i Stockholm. En områdes-sjuttio talade med oss och uppmuntrade oss att känna kraften i att tjäna andra genom att känna till besökarnas språk och när så var möjligt ta kontakt med dem på deras modersmål. Jag bestämde mig för att göra som han sa. På den tiden hade templet ansvar att betjäna medlemmar från många andra länder, som Ryssland, Norge, Danmark, Finland och de baltiska länderna.

Även om jag bara var trädgårdsarbetare och inte direkt arbetade med besökare som kom till templet antog jag utmaningen att bli mer bekant med deras språk. Jag lärde mig inte språken flytande, men jag lärde mig att säga hej, adjö och några vanliga fraser.

En dag kom en man från Finland till templet. Han kunde inte tala svenska eller engelska och hans kommunikation var mycket begränsad. När jag fick veta var han kom ifrån ansträngde jag mig för att hälsa på honom på hans språk när jag mötte honom på tempelområdet. Vid mitt första "Hei" kom han och skakade han med mig. Det var ett kort samtal men när vi sa "Hyvästi" (adjö) tog han min hand igen och lämnade mig leende.

Efter det hälsade vi alltid på varandra på hans modersmål och fastän våra samtal aldrig blev så mycket mer än dessa begränsade fraser, växte handskakningen från en snabb hälsning till tecken på en varm vänskap. Efter många av dessa möten växte

handskakningen till att bli en varm omfamning varje gång vi träffades. En gång hade han en vän med sig som kunde tala svenska och översätta för honom. Denne underbare, ödmjuka man sa det som fanns i mitt eget hjärta: "Det här är min broder och jag är hans."

Vi kan verkligen röra vid andras hjärta och ande genom att nå ut till dem på deras eget språk för att föra dem in i evangeliets

gemenskap. Anden kan förmedla resten. Vår himmelske Fader söker efter dem som lydigt kommer att följa råden från våra prästadömsledare, så att han kan välsigna oss och dem vi tjänar. "Allt vad ni har gjort för en av dessa ... det har ni gjort för mig" (Matt. 25:40). ■

Är det bara en berättelse?

Syster Victoria Hall

Missionär i Sverigemissionen

Någon gång i livet vill vi alla försäkra oss om att det vi tror på är sant. Vad vi vill ha och söker efter är bevis på att det vi tror är sant.

Jag växte upp och trodde på Gud, bad till honom, tackade och bad om hjälp. När jag blev äldre började jag ställa fler och fler frågor, eftersom jag ville ha mer än enbart tro eller blind tro. Jag ville ha kunskap om sanningen.

Det fanns en bild av Kristus på väggen i mitt seminariums klassrum och jag minns att jag tittade på den en dag och

glömde bort allt annat. Läraren pratade och jag var omgiven av människor, men i det ögonblicket var jag ensam. Sinnet var fullt av frågor och spekulationer rusade runt i huvudet på mig. Tänk om allt bara var en berättelse? Var det en saga? Var det en vaggvisa tänkt att dämpa vår oro? Var Jesus Kristus världens Frälsare? Om han var det, hur skulle jag kunna veta det? Jag var bara tonåring men hade fått lära mig att han hade dykt upp i en lund inför en fjortonårig pojke. Om Kristus kunde visa sig för den unge Joseph Smith, skulle han också kunna visa sig för mig?

Det var stora frågor för en ung maniska. Men jag visste att bästa sättet att få svar var att ställa frågor. Detta var väl en viktig fråga?

Jag tittade på bilden på Kristus och i mitt sinne frågade jag honom: "Är det bara en berättelse?" Och när jag

såg på hans ansikte kom orden till mig som om de var i fet stil och understrukna:

Jag är.

Jag tog ett djupt andetag. Ord som var så enkla men så starka. Jag kände att detta var ett bevis mer konkret än en syn eller ett ljud eller ens vidröring. Jag visste eftersom jag kände det, och jag kände det för att jag trodde. Gud lever! Oavsett vad vi tror eller vilka frågor vi än har, så är han där. Hans plan ger oss chansen att välja tro, söka sanning och välja honom. Vi måste ställa frågor, men vi måste göra det med tro på att vi kan och kommer att få svar.

Jesus Kristus lever! Han var mer än en snickare från Nasaret eller en obskyr predikant i vildmarken, han är vår Frälsare. Vi bör inte bara lära känna honom, utan vi behöver också komma till honom och bli lika honom. När vi går framåt med tro kan vi söka efter svar som hjälper oss att känna och bli den person han vet att vi kan vara. Den dag kommer då vi kommer att se honom, vi kommer att höra hans röst, vi kommer att se hans ansikte, vår Frälsare och Vän, den store Jag Är. ■

Syster Victoria Hall i mitten tillsammans med sina kollegor i distriktet.

Att hitta hem

Annukka Ojala

Norrköpings församling

Tänk att en knackning på vår dörr en råkall februaridag kunde förändra våra liv. Den tanken hade jag inte ens varit i närheten av någon gång tidigare. Alla vet ju att dörrknackande människor försöker pracka på en något

man inte behöver eller vill ha. Det må vara kakor, strumpor, tidningar, säkerhetsalarm eller en måhända en tro som erbjuds, och så gott som alltid blir svaret ett vänligt, men bestämt "nej, tack".

De som erbjuder mig en tro på ett himmelrike där i dörrhålet, bara jag lyder och underkastar mig värderingar och regler som på olika sätt står i strid mot det jag själv värdesätter – de är de som är mest ihärdiga. Men här stod nu två unga män och förmedlade något helt annat. De frös och fick komma in, men bara precis innanför dörren. Mest för att inte katten skulle kunna smita ut. Jag kan väl lyssna artigt en stund, tänkte jag, men slogs av ödmjukheten i deras

Annukka Ojala tillsammans med dottern Sanna.

framtoning. Eftersom dottern inte var hemma och jag visste att också hon uppskattar diskussioner om livet, våra värderingar och vår tro, bad jag de unga männen att återkomma nästkommande dag. De återkom nästa dag, om möjligt än mer ödmjuka och trevliga än dagen före.

Nu var också dottern hemma och hon hade beslutat sig för att ställa många frågor. En del kunde uppfattas vara provocativa, men de som känner min dotter vet att de är uppriktiga och ärliga utan baktanke. Hon är född nyfiken.

Och som dessa pojkar fick svara! Och varje fråga landade i en respektfull vilja att kunna tjäna. Inga baktankar, inga krav, ingen domedagshets. Det visade sig snarare att det de berättade om rimmade alltmer med våra egna värdegrunder. De värdegrunder jag fått med mig sedan barndomen om alla människors lika värde är djupt rotade i mig. Jag har också alltid burit med mig min barnatro och läser aftonbönen varje kväll, går i kyrkan ibland, har vänner som arbetar inom Svenska kyrkan. Min andlighet har jag aldrig ifrågasatt. Däremot har jag känt mig något vilsen i utbudet. Jag har mest varit på det klara med var jag inte är. Möjligtvis nuddat vid tanken att jag kan vara lite av varje. Det kunde väl räcka så?! Måste man kategoriseras?

Samtalet med missionärerna var avslappnat och fyllt av glädje. Det gav mersmak och vi bestämde oss för att ses igen. Och igen. Och igen.

Så blev det vår och vi slogs av denna förödande pandemi, vilket gav oss möjligheten att tänka annorlunda och finna nya sätt att mötas på. Videomöten eller att ses utomhus fungerade fint. Dottern och jag insjuknade i covid-19 och blev liggande i några veckor. Ständigt i kontakt med missionärerna ändå.

På något oförklarligt vis så blev det som så att denna pandemi med dess begränsningar och

restriktioner gav åtminstone oss en möjlighet att stanna upp och känna efter lite. Rent existentiellt alltså. Vår himmelske Fader kändes närmare oss än någonsin. Genom våra lektioner med missionärerna lärde vi oss så mycket. Vi hade gränslöst med frågor och de tog sig tid att hitta svaren. Fantastiska och lärorika diskussioner förde oss allt närmare något odefinierbart som bara kändes fint. Helt nytt för oss. Och så mycket vi har skrattat och gråtit tillsammans. Mest skrattat. Varje möte har lämnat oss i en känsla av glädje och tacksamhet.

Det har liksom alltid varit vi två. Dottern och jag. Vi har provats svårt på olika sätt genom åren och aldrig haft någon att finna tröst, styrka och trygghet hos. Den fann vi hos varandra, vilket har gjort oss fantastiskt nära på så många vis.

Andliga kan vi väl kalla det vi var. Inte aktivt sökande, men sökande ändå. Jag har dessutom alltid älskat kyrkorummet. Alla dessa otroligt vackra medeltidskyrkor vi har i vårt vackra land – men också nyare kyrkorum för all del. Känslan att bokstavligt talat gå in i stillheten då man träder in i ett kyrkorum, oavsett när eller hur det uppfördes, är påtaglig och berörande. Men att bara gå in i kyrkorummet har inte varit tillräckligt på något vis.

Dessa lektioner med missionärerna blev (och är fortfarande) mer som själfulla samtal om livet. Eftersom jag upplevt många svårigheter i livet – själsligt såväl som kroppsligt – känner jag en stor och djup tacksamhet för livet i stort. Jag har lärt mig att inte ta något för givet. Känner mig ödmjuk över allt vår himmelske Fader ger oss varje dag, varje stund.

Jag har aldrig riktigt förstått de människor som inte tror på Gud för att de inte kan "se" honom. Alltså, de vill se den skäggiga farbrodern sittandes på ett moln ... typ. Han finns ju överallt! I det minsta lilla såväl som i det mäktiga stora. I varje situation och i allt jag ser, tänker och känner närvarar han. I varje växt som ger oss liv och syre, i regnet som skänker oss liv, i solen som får allt att växa, i en medmänniskas godhet och leende, i vännerens hjälpsamhet och i familjens gemenskap. Överallt. Alltid.

Så planerades vårt dop. Vi fick veta att vi var redo. Kände jag mig redo? Tveksamt, som den kontrollfreak jag är. Men vi kör, tänkte jag.

När vi kom till kyrkan upplevde vi en obeskrivlig glädje. En otrolig förväntan. Människor vi aldrig tidigare mött. Några hade vi hört talas om tidigare men de flesta var nya själar att lära känna och de var där för vår skull. Helt otroligt och överväldigande. Och våra högt älskade och uppskattade missionärer var givetvis där. Inte bara de nuvarande, utan även några från tidigare. Flera missionärer har passerat sedan den första dörrknackningen och alla är de för evigt en del av vårt liv. De hade ordnat allt och vi var i sanning överväldigade.

Denna glädje, all denna kärlek och innerliga godhet vi översköldades av. Varenda tanke om vilsenhet, osäkerhet – varenda känsla av att inte höra till, att vara ensamma – försvann genom dopet in i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Äntligen var vi en del av en stor familj. Tacksamheten är oändlig. Äntligen hade vi hittat hem. ■

Arbetare i Herrens vingård

Liahonas lokalredaktör har ställt frågor till Håkan och Inga-Lena Stegeby från Sundsvalls gren. Detta strävsamma par har betytt mycket för kyrkans tillväxt i Sverige. Vi börjar med att fråga dem hur deras respektive familjer kom i kontakt med evangeliet.

Håkan och Inga-Lena Stegeby.

Inga-Lenas familj

1963 kom missionärerna till en ensam stuga utanför Njurunda strax söder om Sundsvall. Dit hade familjen Evald Larsson flyttat 1956 då byggnationen av en stor damm i Bergeforsen påverkade deras tidigare boende. Familjen bestod av pappa Evald, hans hustru Linnea, äldsta dottern Britt-Inger, sonen Kjell-Åke och tvillingflickorna Ulla och Inga. Inga blev senare känd som Inga-Lena. I huset bodde också barnens mormor, som var rullstolsburen. Det var ett litet hus med två rum och kök på

nedre botten och ett rum med två sovalkover på övervåningen. De första missionärerna som såg stugan nere i dalen kände att de skulle besöka familjen som bodde där. När de kom fram till huset träffade de endast mamma Linnea, pappan i huset arbetade. De frågade om de kunde få komma tillbaka och bokade en ny dag för att träffas. När de återkom hade den ena missionären bytts ut mot en helt ny missionär från USA. Pappa Evald var nu hemma men inte alls intresserad av att träffa missionärerna, så de fick modfälligt lämna huset och traska vidare. Den nye missionären kände ändå att denna familj skulle bli döpt en dag, så han tjtade flera gånger på sin missionärskamrat för att de skulle återvända till det lilla huset i dalen. Denne missionär hette Max Morris Kimball och skulle senare bli både missionspresident och tempelpresident i Sverige. Den äldre missionären gick till slut med på att de skulle göra ett nytt försök hos familjen Larsson och den här gången fick de komma in och dela med sig av sitt budskap. Missionärerna fick sedan komma tillbaka och undervisa hela familjen, även barnen. Sent på hösten 1963 döptes mamma Linnea. Några månader senare döptes pappa Evald. Ytterligare någon månad senare döptes den äldsta system, Britt-Inger. I april 1964 döptes sedan tvillingflickorna som då var tolv år gamla. Det tog ytterligare tre år innan den siste i familjen, Kjell-Åke, valde att döpas. Att han döptes var mycket tack vare ungdomarna i grenen. Hela denna familj blev alltså döpt på grund av att en missionär så gärna ville besöka familjen i dalen en gång till. Från denna familj har ett stort antal barnbarn och barnbarnsbarn i efterföljande led hjälpt till att bygga Herrens kyrka i Sundsvall och på andra platser.

Håkans familj

Jag döptes i kyrkan 1959 vid tolv års ålder. Redan i början av 1950-talet hade min familj kontakt med missionärerna då min far, Sven-Erik Stegeby, och min mor Ulla hade missionärerna i vårt hem vid flera tillfällen. Vi gick också till kyrkan ibland och jag blev undervisad av en mycket fin syster i kyrkan som hette Annie Olsson. Jag var då endast 5–6 år gammal och kommer inte ihåg mycket annat från den tiden. Vi tappade kontakten med missionärerna och kyrkan efter något år. Min mor och far skilde sig 1956 då jag var tio år gammal och jag stannade kvar hos min far när min mor flyttade till Stockholm. Jag valde själv att stanna i Sundsvall men besökte alltid min mor på skolloven. Jag kan nu i efterhand se meningen med att jag valde att stanna hos min far. Logiskt sett borde jag ha valt att flytta till Stockholm med min mamma för hon var mycket snäll och jag hade förmodligen haft mycket lättare att styra henne och få som jag ville under mina ungdomsår. Men var skulle jag då ha varit idag?

Våren 1959 hittade missionärerna återigen min far och började besöka honom och undervisa honom. I maj 1959 gifte pappa om sig med Eva Johansson som var mycket yngre än han. Hon var mer som en storasyster för mig än en styvmor eftersom hon bara var sju år äldre än jag. I november 1959 berättade pappa för Eva och mig att han tänkte döpa sig i kyrkan men att vi fick göra precis som vi ville. Eftersom jag visste att pappa endast gjorde det rätta i livet kände jag att om det var rätt för pappa så var det även rätt för mig. Eva kände på samma sätt, så därför döptes hela familjen. Innan vår familj blev medlemmar i kyrkan brukade det vara sex – åtta personer närvarande på mötena i Sundsvalls gren. I dag, 60 år senare, kunde det före coronapandemin vara upp till 100 närvarande på våra möten. Pappas och Evas familj utökades sedan med Inger, Anita, Kenneth och Peter. Peter dog i leukemi när han endast var tjugo år gammal.

Hur träffade ni varandra? När gifte ni er?

Som unga träffades Inga-Lena och jag i kyrkan varje söndag, på söndagsskolan på förmiddagen och på sakramentsmötet på sena eftermiddagen. Dessutom träffades vi på aktiviteterna varje tisdagkväll och ofta på lördagarna då vi

hade ungdomsmissionärskommitténs möte och andra ungdomsaktiviteter. I september 1969 när vi var samlade till ett möte i Skellefteå med en besökande generalauktoritet bestämde vi oss för att förlova oss, vilket vi gjorde en månad senare. Den 24 januari 1970 vigde vi oss i kyrkan i Sundsvall. Därifrån börjar vår gemensamma resa som familj i Herrens kyrka.

1971 flög vi med den första av flera flygresor till Schweiz där vi beseglades i Herrens tempel. Resan arrangerades av kyrkans ledare i Stockholm. För att förstå vår känsla för Herrens verk måste man veta att vi har varit aktiva i kyrkan sedan vi döptes. Inga-Lena och hennes familj hade två kilometer från stugan till bussen som tog dem till Sundsvall. Sedan fick de gå ytterligare nästan två kilometer från busshållplatsen för att komma till kyrkan. Vi tackar aldrig nej till en kallelse i Herrens verk.

Hur ser er familj ut idag?

Vi har fått tio barn varav två dog i späda ålder. Vi har fem söner som alla varit på mission, två i England, en i Utah, en i Ryssland och en i Finland. Vi har också tre döttrar varav en har varit på mission i Sverige. Vår familj är sammansvetsad. Alla åtta barnen är medlemmar i kyrkan och vi har 28 älskade barnbarn.

Två barn som dött. Det verkar inte som att ni har undkommit jordiska motgångar...

Vårt tredje barn dog 45 minuter efter förlossningen på grund av ett diafragmabräck. Det var en prövning som Herren gav oss för att vi bättre skulle kunna förstå Faderns stora frälsningsplan för vår familj. Tio år senare, 1984, föddes vårt sjunde barn med svåra invärtes missbildningar. Han levde bara i sex månader. Han kunde bara vara hemma från sjukhuset under en vecka av sin levnadstid. Detta var en stor prövning för våra övriga sex barn, varav den yngste var två år.

Andra stora prövningar har varit när Inga-Lena drabbades av tjocktarmscancer och opererades 2014. Cancern kom dock tillbaka tre år senare och då opererades hon på Karolinska sjukhuset i Solna. Hon drabbades sedan av svåra komplikationer och ytterligare en akut och livräddande operation behövdes. Följdverkningarna är idag

En bild av barnen Stegeby från 1993. Bakre raden från vänster: Jörgen, Roger, Michaela, Hans-Erik. Främre raden: Ulrika med nyfödde lillebror Peter i famnen, David (numera Jens) och Eva-Marie.

att Inga-Lenas kropp inte kan ta upp den näring hon behöver. Hon måste få näringsdropp 3–4 nätter i veckan med tillsatser av salt och vitaminer. Detta kan jag nu hjälpa henne med på egen hand. De motgångar som kommit till oss i familjen har vi alltid vänt till att stärka vår familjesammanhållning, att vara noggrannare i att leva efter Herrens bud och att ge oss styrka i vårt tjänande.

Vi vet att ni har ägnat era liv åt ett fantastiskt tjänande samtidigt som ni haft ansvaret för en stor familj. I år, 2020, avlöstes du, Håkan, som rådgivare i missionspresidentskapet, ett ämbete som du då hade haft i 16 år. Den sista tioårsperioden var du samtidigt distriktspresident i Umeå distrikt, som täcker in mer än halva Sveriges yta. Du har tjänat tillsammans med sex olika missionspresidenter. Åren 1988–1998 var du distriktspresident i vad som då var Sundsvalls distrikt. Dessförinnan var du grenspresident i Sundsvall under fem år. Hur orkar man?

Herren har alltid stått vid vår sida och oräkneliga är de välsignelser som han välsignat våra liv med. "Jag kan icke räkna dem alla" sjunger vi i en psalm i kyrkan. Detta stämmer helt för oss. Just idag har jag fått två nya ämbeten, dels som andre rådgivare i kvorumpresidentskapet i Sundsvall, dels som grenskamrer i Örnsköldsvik. Det känns så bra att Herren behöver mig i sitt verk och att jag att får tjäna i kyrkan igen.

Vilka är era förhoppningar för framtiden? Något särskilt ni ber för?

Våra gemensamma förhoppningar är att vi alltid ska hålla ett fast grepp om ledstången av järn oavsett hur världen ser ut framöver, att vi alltid ska vara värdiga att besöka Herrens tempel och att många rättfärdiga människor runt om i världen ska finna vägen som leder till evig lycka. Vi ber också för att hela vår familj med alla barn och barnbarn ska hålla sig på den rätta vägen så att de kan få njuta av frukten från livets träd och att vi kan bli en evig familj hos vår Skapare. Vi hoppas också att alla våra vänner som vi lärt oss att älska under denna jordevandring ska kunna samlas med oss hos vår Fader i himlen. ■